

לְמוּד יוֹמִי

משניות זוהר

עם תיקוני זוהר

דף ליום לסיום בשנה

בעידודו של מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
נשא תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק יא

א. אַלְמָנָה נְזוֹנֶת מִנְּכְסֵי יְתוֹמִים, מַעֲשֶׂה יָדֶיהָ שֶׁלָּהֶן, וְאֵין חַיָּבִין בִּקְבוּרָתָהּ. יוֹרְשֶׁיהָ יוֹרְשֵׁי כְּתֻבָּתָהּ - חַיָּבִין בִּקְבוּרָתָהּ: ב. אַלְמָנָה בֵּין מִן הָאֵרוּסִין בֵּין מִן הַנִּשּׂוּאִין - מוֹכֶרֶת שֶׁלֹּא בְּבֵית־דִּין. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: מִן הַנִּשּׂוּאִין - מוֹכֶרֶת שֶׁלֹּא בְּבֵית־דִּין. מִן הָאֵרוּסִין - לֹא תִמְכֹּר אֶלָּא בְּבֵית־דִּין, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהּ מְזוֹנוֹת. וְכָל שֶׁאֵין לָהּ מְזוֹנוֹת - לֹא תִמְכֹּר אֶלָּא בְּבֵית־דִּין: ג. מָכְרָה כְּתֻבָּתָהּ אוֹ מִקְצָתָהּ, מִשְׁכְּנָה כְּתֻבָּתָהּ אוֹ מִקְצָתָהּ, נָתְנָה כְּתֻבָּתָהּ לְאַחֵר אוֹ מִקְצָתָהּ - לֹא תִמְכֹּר אֶת הַשְּׁאָר אֶלָּא בְּבֵית־דִּין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מוֹכֶרֶת הִיא אֲפִלּוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים, וּמוֹכֶרֶת לִמְזוֹנוֹת שֶׁלֹּא בְּבֵית־דִּין וְכוֹתֶבֶת: 'לִמְזוֹנוֹת מָכַרְתִּי'. וּגְרוּשָׁה לֹא תִמְכֹּר אֶלָּא בְּבֵית־דִּין: ד. אַלְמָנָה שֶׁהָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ מָאתַיִם וּמָכְרָה שָׁוֶה מָנֶה בְּמָאתַיִם אוֹ שָׁוֶה מָאתַיִם בְּמָנֶה - נִתְקַבְּלָה כְּתֻבָּתָהּ. הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ מָנֶה וּמָכְרָה שָׁוֶה מָנֶה וְדִינָר בְּמָנֶה - מִכְרָהּ בָּטֵל. אֲפִלּוּ הִיא אוֹמֶרֶת: 'אַחֲזִיר אֶת הַדִּינָר לַיּוֹרְשִׁין' - מִכְרָהּ בָּטֵל. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לְעוֹלָם מִכְרָהּ קַיָּם, עַד שֶׁתְּהֵא שָׁם כְּדֵי שֶׁתִּשְׂתַּיֵּר בַּשָּׂדֶה בַּת תִּשְׁעָה קַבִּים, וּבַגִּנָּה בַּת חֲצִי קַב, וּכְדִבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, בֵּית־רֹבַע. הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אַרְבַּע־מֵאוֹת זוּז וּמָכְרָה לָזֶה בְּמָנֶה וְלָזֶה בְּמָנֶה וְלָאַחֲרוֹן יָפֶה מָנֶה וְדִינָר בְּמָנֶה - שֶׁל אַחֲרוֹן בָּטֵל וְשֶׁל כֻּלָּן מִכְרָן קַיָּם: ה. שׁוּם הַדַּיָּנִין שֶׁפִּחֲתוּ שְׁתוּת אוֹ הוֹסִיפוּ שְׁתוּת - מִכְרָן בָּטֵל. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִכְרָן קַיָּם. אִם־כֵּן מַה כֹּחַ בֵּית־דִּין יָפֶה, אֲבָל אִם עָשׂוּ אִגֶּרֶת בִּקֹּרֶת, אֲפִלּוּ מָכְרוּ שָׁוֶה מָנֶה בְּמָאתַיִם, אוֹ שָׁוֶה מָאתַיִם בְּמָנֶה - מִכְרָן קַיָּם: ו. הַמְמָאֶנֶת, הַשְּׁנִיָּה, וְהָאֵילוֹנִית - אֵין לָהֶם כְּתֻבָּה וְלֹא פֵרוֹת וְלֹא מְזוֹנוֹת וְלֹא בְּלָאוֹת. וְאִם מִתְּחִלָּה נִשְׂאָהּ לְשֵׁם אֵילוֹנִית - יֵשׁ לָהּ כְּתֻבָּה. אַלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט, מַמְזֶרֶת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יִשְׂרָאֵל לְנָתִין וּלְמַמְזֵר - יֵשׁ לָהֶן כְּתֻבָּה:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק יב

א. הַנּוֹשֵׂא אֶת הָאִשָּׁה, וּפְסָקָה עִמּוֹ כְּדֵי שֶׁיְּזוֹן אֶת בִּתָּהּ חָמֵשׁ שָׁנִים - חַיָּב לְזוֹנָהּ חָמֵשׁ שָׁנִים. נִשֵּׂאת לְאַחֵר, וּפְסָקָה עִמּוֹ כְּדֵי שֶׁיְּזוֹן אֶת בִּתָּהּ חָמֵשׁ שָׁנִים - חַיָּב לְזוֹנָהּ חָמֵשׁ שָׁנִים. לֹא יֹאמַר הָרִאשׁוֹן: 'לְכִשֶּׁתָּבוֹא אֶצְלִי אֲזוֹנָהּ' - אֶלָּא מוֹלִיךְ לָהּ מְזוֹנוֹתֶיהָ לִמְקוֹם אִמָּהּ. וְכֵן לֹא יֹאמְרוּ שְׁנֵיהֶם: 'הֲרֵי אָנוּ זָנִין אוֹתָהּ כְּאֶחָד' - אֶלָּא אֶחָד זָנָהּ, וְאֶחָד נוֹתֵן לָהּ דְּמֵי מְזוֹנוֹת: ב. נִשֵּׂאת - הַבַּעַל נוֹתֵן לָהּ מְזוֹנוֹת, וְהֵן נוֹתְנִין לָהּ דְּמֵי מְזוֹנוֹת. מֵתוּ - בְּנוֹתֵיהֶן נְזוֹנוֹת מִנְּכָסִים בְּנֵי־חוֹרִין, וְהִיא נְזוֹנֶת מִנְּכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים, מִפְּנֵי

שֶׁהִיא כְּבַעֲלַת חוֹב. הַפִּקְחִים הָיוּ כּוֹתְבִים: ״עַל מְנָת שֶׁאָזוֹן אֶת בִּתֵּךְ חָמֵשׁ שָׁנִים, כָּל זְמַן שֶׁאַתְּ עִמִּי״: ג. אַלְמָנָה שֶׁאָמְרָה: ״אִי אֶפְשִׁי לָזוּז מִבֵּית בַּעְלִי״ – אֵין הַיּוֹרְשִׁין יְכוֹלִין לוֹמַר לָהּ: ״לְכִי לְבֵית אָבִיךְ וְאָנוּ זָנִין אוֹתָךְ״ – אֶלָּא זָנִין אוֹתָהּ בְּבֵית בַּעְלָהּ, וְנוֹתְנִין לָהּ מָדוֹר לְפִי כְּבוֹדָהּ. אָמְרָה: ״אִי אֶפְשִׁי לָזוּז מִבֵּית אַבָּא״ – יְכוֹלִים הַיּוֹרְשִׁים לוֹמַר לָהּ: ״אִם אַתְּ אֶצְלֵנוּ, יֵשׁ לִיךְ מְזוֹנוֹת, וְאִם אֵין אַתְּ אֶצְלֵנוּ, אֵין לִיךְ מְזוֹנוֹת״. אִם הָיְתָה טוֹעֶנֶת מִפְּנֵי שֶׁהִיא יַלְדָּה וְהֵן יְלָדִים – זָנִין אוֹתָהּ וְהִיא בְּבֵית אָבִיהָ: ד. כָּל זְמַן שֶׁהִיא בְּבֵית אָבִיהָ – גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ לְעוֹלָם. כָּל זְמַן שֶׁהִיא בְּבֵית בַּעְלָהּ – גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ עַד עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים, שֵׁשׁ בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים שֶׁתַּעֲשֶׂה טוֹבָה כְּנֶגֶד כְּתֻבָּתָהּ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר, שֶׁאָמַר מִשּׁוּם רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כָּל זְמַן שֶׁהִיא בְּבֵית בַּעְלָהּ – גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ לְעוֹלָם. כָּל זְמַן שֶׁהִיא בְּבֵית אָבִיהָ – גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ עַד עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים. מֵתָה – יוֹרְשֶׁיהָ מַזְכִּירִין כְּתֻבָּתָהּ עַד עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק יג

א. שְׁנֵי דַּיָּנֵי גְּזֵרוֹת הָיוּ בִּירוּשָׁלַיִם: אַדְמוֹן וְחָנָן בֶּן אֲבִישָׁלוֹם. חָנָן אוֹמֵר שְׁנֵי דְּבָרִים, אַדְמוֹן אוֹמֵר שִׁבְעָה. מִי שֶׁהָלַךְ לִמְדִינַת הַיָּם, וְאִשְׁתּוֹ תוֹבַעַת מְזוֹנוֹת – חָנָן אוֹמֵר: תִּשְׁבַּע בַּסּוֹף, וְלֹא תִּשָּׁבַע בַּתְּחִלָּה. נֶחְלְקוּ עָלָיו בְּנֵי כֹהֲנִים גְּדוֹלִים וְאָמְרוּ: תִּשָּׁבַע בַּתְּחִלָּה וּבַסּוֹף. אָמַר רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס כְּדִבְרֵיהֶם. אָמַר רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: יָפֶה אָמַר חָנָן, לֹא תִּשָּׁבַע אֶלָּא בַּסּוֹף: ב. מִי שֶׁהָלַךְ לִמְדִינַת הַיָּם, וְעָמַד אֶחָד וּפִרְנֵס אֶת אִשְׁתּוֹ – חָנָן אוֹמֵר: אַבֵּד אֶת מְעוֹתָיו. נֶחְלְקוּ עָלָיו בְּנֵי כֹהֲנִים גְּדוֹלִים וְאָמְרוּ: יִשָּׁבַע כַּמָּה הוֹצִיא וְיִטֹּל. אָמַר רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס כְּדִבְרֵיהֶם. אָמַר רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: יָפֶה אָמַר חָנָן, הִנִּיחַ מְעוֹתָיו עַל קֶרֶן הַצְּבִי: ג. אַדְמוֹן אוֹמֵר שִׁבְעָה: מִי שֶׁמֵּת וְהִנִּיחַ בָּנִים וּבָנוֹת, בִּזְמַן שֶׁהַנְּכָסִים מְרֻבִּין – הַבָּנִים יוֹרְשִׁים וְהַבָּנוֹת נִזּוֹנוֹת. וּבִנְכָסִים מְעָטִים – הַבָּנוֹת יִזּוֹנוּ, וְהַבָּנִים יְחַזְּרוּ עַל הַפְּתָחִים. אַדְמוֹן אוֹמֵר: בִּשְׁבִיל שֶׁאֲנִי זָכָר הִפְסַדְתִּי. אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי אַדְמוֹן: ד. הַטּוֹעֵן אֶת חֲבֵרוֹ כַּדֵּי שֶׁמֶן, וְהוֹדָה בְּקַנְקַנִּים – אַדְמוֹן אוֹמֵר: הוֹאִיל וְהוֹדָה בְּמִקְצָת הַטַּעֲנָה – יִשָּׁבַע. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין זוֹ הוֹדָאָה מִמִּין הַטַּעֲנָה. אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי אַדְמוֹן: ה. הַפּוֹסֵק מָעוֹת לַחֲתָנוֹ, וּפָשַׁט לוֹ אֶת הָרֶגֶל – תֵּשֵׁב עַד שֶׁיַּלְבִּין רֹאשָׁהּ. אַדְמוֹן אוֹמֵר: יְכוֹלָה הִיא שֶׁתֹּאמַר: ״אִלּוּ אֲנִי פָּסַקְתִּי לְעַצְמִי, אֵשֵׁב עַד שֶׁאַלְבִּין רֹאשִׁי. עַכְשָׁיו שֶׁאַבָּא פָּסַק עָלַי, מָה אֲנִי יְכוֹלָה לַעֲשׂוֹת? אוֹ כְּנֹס אוֹ פְּטֹר!״ אָמַר רַבָּן

גַּמְלִיאֵל: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי אַדְמוֹן: ו. הָעוֹרֵר עַל הַשָּׂדֶה וְהוּא חָתוּם עָלֶיהָ בְּעֵד - אַדְמוֹן אוֹמֵר: יָכוֹל הוּא שֶׁיֹּאמַר: 'הַשֵּׁנִי נוֹחַ לִי, וְהָרִאשׁוֹן קָשֶׁה הֵימֶנּוּ'. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֹבֵד אֶת זְכוּתוֹ. עֲשָׂאָהּ סִימָן לְאַחֵר - אֹבֵד אֶת זְכוּתוֹ: ז. מִי שֶׁהָלַךְ לִמְדִינַת הַיָּם, וְאָבְדָה דֶּרֶךְ שָׂדֵהוּ - אַדְמוֹן אוֹמֵר: יֵלֵךְ בַּקָּצָרָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִקָּנֶה לוֹ דֶּרֶךְ בְּמֵאָה מָנֶה, אוֹ יִפְרַח בָּאֲוִיר: ח. הַמּוֹצִיא שְׁטָר חוֹב עַל חֲבֵרוֹ, וְהַלָּה הוֹצִיא שֶׁמָּכַר לוֹ אֶת הַשָּׂדֶה - אַדְמוֹן אוֹמֵר: יָכוֹל הוּא שֶׁיֹּאמַר: 'אִלּוּ הָיִיתִי חַיָּב לְךָ, הָיָה לְךָ לְהַפְרַע אֶת שֶׁלְּךָ, כְּשֶׁמָּכַרְתָּ לִי אֶת הַשָּׂדֶה'. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: זֶה הָיָה פִּקֵּחַ שֶׁמָּכַר לוֹ אֶת הַקַּרְקַע, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יָכוֹל לְמַשְׁכְּנוֹ: ט. שְׁנַיִם שֶׁהוֹצִיאוּ שְׁטָר חוֹב זֶה עַל זֶה - אַדְמוֹן אוֹמֵר: 'אִלּוּ הָיִיתִי חַיָּב לְךָ, כֵּיצַד אַתָּה לוֶֹה מִמֶּנִּי? וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: זֶה גּוֹבֶה שְׁטָר חוֹבוֹ, וְזֶה גּוֹבֶה שְׁטָר חוֹבוֹ: י. שָׁלֹשׁ אַרְצוֹת לַנְּשׁוּאִין: יְהוּדָה, וְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, וְהַגָּלִיל. אֵין מוֹצִיאִין מֵעִיר לְעִיר וּמִכְּרַךְ לִכְרַךְ. אֲבָל בְּאוֹתָהּ הָאָרֶץ - מוֹצִיאִין מֵעִיר לְעִיר וּמִכְּרַךְ לִכְרַךְ, אֲבָל לֹא מֵעִיר לִכְרַךְ וְלֹא מִכְּרַךְ לְעִיר. מוֹצִיאִין מִנָּוֶה הָרָעָה לְנָוֶה הַיָּפָה, אֲבָל לֹא מִנָּוֶה הַיָּפָה לְנָוֶה הָרָעָה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף לֹא מִנָּוֶה רָעָה לְנָוֶה יָפָה, מִפְּנֵי שֶׁהַנָּוֶה הַיָּפָה בּוֹדֵק: יא. הַכֹּל מַעֲלִין לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵין הַכֹּל מוֹצִיאִין. הַכֹּל מַעֲלִין לִירוּשָׁלַיִם, וְאֵין הַכֹּל מוֹצִיאִין. אֶחָד הָאֲנָשִׁים וְאֶחָד הַנָּשִׁים. נָשָׂא אִשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְגֵרְשָׁהּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. נָשָׂא אִשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְגֵרְשָׁהּ בְּקַפּוֹטְקְיָא - נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. נָשָׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹטְקְיָא, וְגֵרְשָׁהּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת קַפּוֹטְקְיָא. נָשָׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹטְקְיָא, וְגֵרְשָׁהּ בְּקַפּוֹטְקְיָא - נוֹתֵן לָהּ מִמְּעוֹת קַפּוֹטְקְיָא:

סְלִיק מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת

מַסֶּכֶת נְדָרִים פֶּרֶק א

א. כָּל כִּנּוּיֵי נְדָרִים - כַּנְּדָרִים, וַחֲרָמִים - כַּחֲרָמִים, וּשְׁבוּעוֹת - כַּשְּׁבוּעוֹת, וּנְזִירוּת - כַּנְּזִירוּת. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: 'מֻדְּרַנִי מִמְּךָ', 'מֻפְרָשַׁנִי מִמְּךָ', 'מְרֻחָקַנִי מִמְּךָ', 'שֶׁאֵינִי אוֹכֵל לָךְ', 'שֶׁאֵינִי טוֹעֵם לָךְ' - אָסוּר. 'מְנֻדֶּה אֲנִי לָךְ' - רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה חוֹכֵךְ בָּזֶה לְהַחְמִיר. 'כִּנּוּיֵי רְשָׁעִים' - נָדַר בְּנָזִיר, וּבְקָרְבָּן, וּבִשְׁבוּעָה. 'כִּנּוּיֵי כְּשֵׁרִים' - לֹא אָמַר כְּלוּם. 'כִּנּוּיֵי כִּנּוּיִים' - נָדַר בְּנָזִיר וּבְקָרְבָּן: ב. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: 'קוֹנָם', 'קוֹנָח', 'קוֹנָס' - הֲרֵי אֵלּוּ כִּנּוּיִין לְקָרְבָּן. 'חֵרֶק', 'חֵרֶךְ', 'חֵרֵף' - הֲרֵי אֵלּוּ כִּנּוּיִין לְחֵרֶם. 'נָזִיק', 'נָזִיחַ', 'פָּזִיחַ' - הֲרֵי אֵלּוּ כִּנּוּיִין לִנְזִירוּת. 'שְׁבוּתָה', 'שְׁקוּקָה', נָדַר 'בְּמוֹתָא' - הֲרֵי אֵלּוּ כִּנּוּיִין לִשְׁבוּעָה: ג. הָאוֹמֵר: 'לַחֲלִין לֹא

אֹכַל לָךְ׳, ׳לֹא כָּשֵׁר׳, וְ׳לֹא דָכִי׳, ׳טָהוֹר׳, וְ׳טָמֵא׳ ׳נוֹתָר׳, וּ׳פִגּוּל׳ – אָסוּר. ׳כְּאִמְּרָא׳, ׳כַּדִּירִין׳, ׳כְּעֵצִים׳, ׳כְּאִשִּׁים׳, ׳כַּמִּזְבֵּחַ׳, ׳כַּהֵיכָל׳, ׳כִּירוּשָׁלַיִם׳, נָדַר בְּאֶחָד מִכָּל מְשַׁמְּשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא הִזְכִּיר קָרְבָּן – הֲרֵי זֶה נָדַר בְּקָרְבָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָאוֹמֵר ׳יְרוּשָׁלַיִם׳ – לֹא אָמַר כְּלוּם: ד. הָאוֹמֵר: ׳קָרְבָּן׳, ׳עוֹלָה׳, ׳מִנְחָה׳, ׳חַטָּאת׳, ׳תּוֹדָה׳, ׳שְׁלָמִים שֶׁאֵינִי אוֹכֵל לָךְ׳ – אָסוּר. רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. ׳הַקָּרְבָּן׳, ׳כַּקָּרְבָּן׳, ׳קָרְבָּן שֶׁאֹכַל לָךְ׳ – אָסוּר. ׳לַקָּרְבָּן לֹא אֹכַל לָךְ׳ – רַבִּי מֵאִיר אוֹסֵר. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: ׳קוֹנָם פִּי הַמְדַבֵּר עִמָּךְ׳, ׳יָדִי עוֹשָׂה עִמָּךְ׳, ׳רַגְלַי מְהַלְּכוֹת עִמָּךְ׳ – אָסוּר:

מַסֶּכֶת נְדָרִים פֶּרֶק ב

א. וְאֵלּוּ מֻתָּרִין: ׳חִלִּין שֶׁאֹכַל לָךְ׳, ׳כִּבְשַׂר חֲזִיר׳, ׳כַּעֲבוֹדָה־זָרָה׳, ׳כְּעוֹרוֹת לְבוּבִין׳, ׳כַּנְּבֵלוֹת׳, ׳כַּטְּרֵפוֹת׳, ׳כַּשְּׁקָצִים׳, ׳כָּרְמָשִׁים׳, ׳כְּחַלַּת אַהֲרֹן, וְ׳כִתְרוּמָתוֹ׳ –מֻתָּר. הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: ׳הֲרֵי אַתְּ עָלַי כְּאִמָּא׳, פּוֹתְחִין לוֹ פֶּתַח מִמָּקוֹם אַחֵר, שֶׁלֹּא יָקֵל רֹאשׁוֹ לְכָךְ. ׳קוֹנָם שֶׁאֵינִי יָשֵׁן׳, ׳שֶׁאֵינִי מְדַבֵּר׳, ׳שֶׁאֵינִי מְהַלֵּךְ׳, הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: ׳קוֹנָם שֶׁאֵינִי מְשַׁמְּשֵׁךְ׳ – הֲרֵי זֶה בְּ״לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ״ (בַּמִּדְבָּר ל, ג). ׳שְׁבוּעָה שֶׁאֵינִי יָשֵׁן׳, ׳שֶׁאֵינִי מְדַבֵּר׳, ׳שֶׁאֵינִי מְהַלֵּךְ׳ – אָסוּר: ב. ׳קָרְבָּן לֹא אֹכַל לָךְ׳, ׳קָרְבָּן שֶׁאֹכַל לָךְ׳, ׳לֹא קָרְבָּן לֹא אֹכַל לָךְ׳ – מֻתָּר. ׳שְׁבוּעָה לֹא אֹכַל לָךְ׳, ׳שְׁבוּעָה שֶׁאוֹכַל לָךְ׳, ׳לֹא שְׁבוּעָה לֹא אֹכַל לָךְ׳ – אָסוּר. זֶה חֹמֶר בַּשְּׁבוּעוֹת מִבַּנְּדָרִים. וְחֹמֶר בַּנְּדָרִים מִבַּשְּׁבוּעוֹת, כֵּיצַד? אָמַר: ׳קוֹנָם סָפָה שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה׳, ׳לוּלָב שֶׁאֲנִי נוֹטֵל׳, ׳תְּפִלִּין שֶׁאֲנִי מַנִּיחַ׳ – בַּנְּדָרִים אָסוּר, בַּשְּׁבוּעוֹת מֻתָּר, שֶׁאֵין נִשְׁבָּעִין לַעֲבֹר עַל הַמִּצְוֹת: ג. יֵשׁ נֶדֶר בְּתוֹךְ נֶדֶר, וְאֵין שְׁבוּעָה בְּתוֹךְ שְׁבוּעָה. כֵּיצַד? אָמַר: ׳הֲרֵינִי נָזִיר אִם אֹכַל׳, ׳הֲרֵינִי נָזִיר אִם אֹכַל׳, וְאָכַל – חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. ׳שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אֹכַל׳, ׳שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אֹכַל׳, וְאָכַל – אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אַחַת: ד. סְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר, וּפֵרוּשָׁם לְהָקֵל. כֵּיצַד? אָמַר: ׳הֲרֵי עָלַי כִּבְשַׂר מָלִיחַ׳, ׳כְּיֵין נָסֵךְ׳, אִם שֶׁל שָׁמַיִם נָדַר – אָסוּר. אִם שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה נָדַר – מֻתָּר. וְאִם סְתָם – אָסוּר. ׳הֲרֵי עָלַי כַּחֲרָם׳, אִם כְּחֶרֶם שֶׁל שָׁמַיִם – אָסוּר. וְאִם כְּחֶרֶם שֶׁל כֹּהֲנִים – מֻתָּר. וְאִם סְתָם – אָסוּר. ׳הֲרֵי עָלַי כַּמַּעֲשֵׂר׳, אִם כְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה נָדַר – אָסוּר. וְאִם שֶׁל גֹּרֶן – מֻתָּר. וְאִם סְתָם – אָסוּר. ׳הֲרֵי עָלַי כַּתְּרוּמָה׳, אִם כִּתְרוּמַת הַלִּשְׁכָּה נָדַר – אָסוּר. וְאִם שֶׁל גֹּרֶן – מֻתָּר. וְאִם סְתָם – אָסוּר, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סְתָם תְּרוּמָה בִּיהוּדָה – אֲסוּרָה, בַּגְּלִיל – מֻתֶּרֶת, שֶׁאֵין אַנְשֵׁי גָּלִיל מַכִּירִין אֶת תְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. סְתָם חֲרָמִים בִּיהוּדָה – מֻתָּרִין, וּבַגְּלִיל – אֲסוּרִין, שֶׁאֵין אַנְשֵׁי

גְּלִיל מַכִּירִין אֶת חֶרְמֵי הַכֹּהֲנִים: ה. נָדַר בַּחֵרֶם וְאָמַר: ׳לֹא נָדַרְתִּי אֶלָּא בְּחֶרְמוֹ שֶׁל יָם׳. בַּקָּרְבָּן, וְאָמַר: ׳לֹא נָדַרְתִּי אֶלָּא בְּקָרְבָּנוֹת שֶׁל מְלָכִים׳. הֲרֵי עָצְמִי קָרְבָּן, וְאָמַר: ׳לֹא נָדַרְתִּי אֶלָּא בְּעֶצֶם שֶׁהִנַּחְתִּי לִי לִהְיוֹת נוֹדֵר בּוֹ׳. ׳קוֹנָם אִשְׁתִּי נֶהֱנֵית לִי׳, וְאָמַר: ׳לֹא נָדַרְתִּי אֶלָּא בְּאִשְׁתִּי הָרִאשׁוֹנָה שֶׁגֵּרַשְׁתִּי׳ – עַל כֻּלָּן אֵין נִשְׁאָלִין לָהֶן. וְאִם נִשְׁאָלוּ – עוֹנְשִׁין אוֹתָן וּמַחְמִירִין עֲלֵיהֶן, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: פּוֹתְחִין לָהֶם פֶּתַח מִמָּקוֹם אַחֵר, וּמְלַמְּדִים אוֹתָן כְּדֵי שֶׁלֹּא יִנָּהֲגוּ קַלּוּת־רֹאשׁ בַּנְּדָרִים:

מַסֶּכֶת נְדָרִים פֶּרֶק ג

א. אַרְבָּעָה נְדָרִים הִתִּירוּ חֲכָמִים: נִדְרֵי זֵרוּזִין, וְנִדְרֵי הֶבַאי, וְנִדְרֵי שְׁגָגוֹת, וְנִדְרֵי אֹנָסִים. נִדְרֵי זֵרוּזִין כֵּיצַד? הָיָה מוֹכֵר חֵפֶץ וְאָמַר: ׳קוֹנָם שֶׁאֵינִי פּוֹחֵת לְךָ מִן הַסֶּלַע׳, וְהַלָּה אוֹמֵר: ׳קוֹנָם שֶׁאֵינִי מוֹסִיף לְךָ עַל הַשֶּׁקֶל׳ – שְׁנֵיהֶן רוֹצִין בִּשְׁלִשָּׁה דִינָרִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: אַף הָרוֹצֶה לְהַדִּיר אֶת חֲבֵרוֹ שֶׁיֹּאכַל אֶצְלוֹ, אוֹמֵר: ׳כָּל נֶדֶר שֶׁאֲנִי עָתִיד לִדֹּר הוּא בָּטֵל׳, וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא זָכוּר בִּשְׁעַת הַנֶּדֶר: ב. נִדְרֵי הֶבַאי – אָמַר: ׳קוֹנָם אִם לֹא רָאִיתִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה כְּיוֹצְאֵי מִצְרַיִם׳, ׳אִם לֹא רָאִיתִי נָחָשׁ כְּקוֹרַת בֵּית הַבַּד׳. נִדְרֵי שְׁגָגוֹת – ׳אִם אָכַלְתִּי וְאִם שָׁתִיתִי׳, וְנִזְכַּר שֶׁאָכַל וְשָׁתָה, ׳שֶׁאֲנִי אוֹכֵל וְשֶׁאֲנִי שׁוֹתֶה׳, וְשָׁכַח וְאָכַל וְשָׁתָה, אָמַר: ׳קוֹנָם אִשְׁתִּי נֶהֱנֵית לִי׳ וְשָׁהִכְתָּה אֶת כִּיסִּי וְשֶׁהִכְתָּה אֶת בְּנִי׳, וְנוֹדַע שֶׁלֹּא הִכַּתּוּ, וְנוֹדַע שֶׁלֹּא גְּנָבַתּוּ. רָאָה אוֹתָן אוֹכְלִים תְּאֵנִים וְאָמַר: ׳הֲרֵי עֲלֵיכֶם קָרְבָּן׳, וְנִמְצְאוּ אָבִיו וְאָחִיו. הָיוּ עִמָּהֶם אֲחֵרִים – בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הֵן מֻתָּרִין, וּמַה שֶּׁעִמָּהֶן אֲסוּרִין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵלּוּ וָאֵלּוּ מֻתָּרִין: ג. נִדְרֵי אֹנָסִים, הִדִּירוֹ חֲבֵרוֹ שֶׁיֹּאכַל אֶצְלוֹ, וְחָלָה הוּא, אוֹ שֶׁחָלָה בְּנוֹ, אוֹ שֶׁעִכְּבוֹ נָהָר – הֲרֵי אֵלּוּ נִדְרֵי אֹנָסִין: ד. נוֹדְרִין לֶהָרָגִין וְלֶחָרְמִין וְלַמּוֹכְסִין שֶׁהִיא תְּרוּמָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינָהּ תְּרוּמָה, שֶׁהֵן שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינָן שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בַּכֹּל נוֹדְרִין, חוּץ מִבִּשְׁבוּעָה, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אַף בִּשְׁבוּעָה. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יִפְתַּח לוֹ בְּנֶדֶר. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אַף יִפְתַּח לוֹ. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בַּמֶּה שֶׁהוּא מַדִּירוֹ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אַף בַּמֶּה שֶׁאֵינוֹ מַדִּירוֹ. כֵּיצַד? אָמְרוּ לוֹ: ׳אֱמֹר קוֹנָם אִשְׁתִּי נֶהֱנֵית לִי׳, וְאָמַר: ׳קוֹנָם אִשְׁתִּי וּבָנַי נֶהֱנִין לִי׳, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אִשְׁתּוֹ מֻתֶּרֶת וּבָנָיו אֲסוּרִין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵלּוּ וָאֵלּוּ מֻתָּרִין: ה. ׳הֲרֵי נְטִיעוֹת הָאֵלּוּ קָרְבָּן אִם אֵינָן נִקְצָצוֹת׳, ׳טַלִּית זוֹ קָרְבָּן אִם אֵינָהּ נִשְׂרֶפֶת׳ – יֵשׁ לָהֶן פִּדְיוֹן. ׳הֲרֵי נְטִיעוֹת הָאֵלּוּ קָרְבָּן עַד שֶׁיִּקָּצְצוּ׳, ׳טַלִּית זוֹ קָרְבָּן עַד שֶׁתִּשָּׂרֵף׳ – אֵין לָהֶם פִּדְיוֹן: ו.

הַנּוֹדֵר מִיּוֹרְדֵי הַיָּם - מֻתָּר בְּיוֹשְׁבֵי הַיַּבָּשָׁה. מִיּוֹשְׁבֵי הַיַּבָּשָׁה - אָסוּר בְּיוֹרְדֵי הַיָּם, שֶׁיּוֹרְדֵי הַיָּם בִּכְלָל יוֹשְׁבֵי הַיַּבָּשָׁה. לֹא כָּאֵלּוּ שֶׁהוֹלְכִין מֵעַכּוֹ לְיָפוֹ, אֶלָּא בְּמִי שֶׁדַּרְכּוֹ לְפָרֵשׁ: ז. הַנּוֹדֵר מֵרוֹאֵי הַחַמָּה - אָסוּר אַף בַּסּוּמִין, שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּן זֶה, אֶלָּא לְמִי שֶׁהַחַמָּה רוֹאָה אוֹתוֹ: ח. הַנּוֹדֵר מִשְּׁחוֹרֵי הָרֹאשׁ - אָסוּר בַּקְּרָחִין וּבְבַעֲלֵי שֵׁיבוֹת, וּמֻתָּר בַּנָּשִׁים וּבַקְּטַנִּים, שֶׁאֵין נִקְרָאִין שְׁחוֹרֵי־הָרֹאשׁ אֶלָּא אֲנָשִׁים: ט. הַנּוֹדֵר מִן הַיְלוּדִים - מֻתָּר בַּנּוֹלָדִים. מִן הַנּוֹלָדִים - אָסוּר בַּיְלוּדִים. רַבִּי מֵאִיר מַתִּיר אַף בַּיְלוּדִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא נִתְכַּוֵּן זֶה אֶלָּא בְּמִי שֶׁדַּרְכּוֹ לְהוֹלִיד: י. הַנּוֹדֵר מִשּׁוּבְתֵי שַׁבָּת - אָסוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְאָסוּר בַּכּוּתִים. מֵאוּכְלֵי שׁוּם - אָסוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְאָסוּר בַּכּוּתִים. מֵעוֹלֵי יְרוּשָׁלַיִם - אָסוּר בְּיִשְׂרָאֵל וּמֻתָּר בַּכּוּתִים: יא. קוֹנָם שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לִבְנֵי נֹחַ - מֻתָּר בְּיִשְׂרָאֵל וְאָסוּר בְּאֻמּוֹת הָעוֹלָם. שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לְזֶרַע אַבְרָהָם - אָסוּר בְּיִשְׂרָאֵל וּמֻתָּר בְּאֻמּוֹת הָעוֹלָם. שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לְיִשְׂרָאֵל - לוֹקֵחַ בְּיוֹתֵר וּמוֹכֵר בְּפָחוֹת. שֶׁיִּשְׂרָאֵל נֶהֱנִין לִי - לוֹקֵחַ בְּפָחוֹת וּמוֹכֵר בְּיוֹתֵר, אִם שׁוֹמְעִין לוֹ, 'שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לָהֶן וְהֵן לִי' - יַהֲנֶה לַנָּכְרִים. 'קוֹנָם שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לָעֲרֵלִים' - מֻתָּר בְּעַרְלֵי יִשְׂרָאֵל וְאָסוּר בְּמוּלֵי הָאֻמּוֹת. 'קוֹנָם שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לַמּוּלִים' - אָסוּר בְּעַרְלֵי יִשְׂרָאֵל, וּמֻתָּר בְּמוּלֵי הָאֻמּוֹת, שֶׁאֵין הָעָרְלָה קְרוּיָה אֶלָּא לְשֵׁם הַגּוֹיִם, שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמְיָה ט, כה): "כִּי כָל הַגּוֹיִם עֲרֵלִים, וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל עַרְלֵי לֵב", וְאוֹמֵר (שְׁמוּאֵל־א יז, לו): "וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה", וְאוֹמֵר (שְׁמוּאֵל־ב א, כ) "פֶּן תְּשַׂמַּחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים, פֶּן תַּעֲלֹזְנָה בְּנוֹת הָעֲרֵלִים". רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: מְאוֹסָה הָעָרְלָה שֶׁנִּתְגַּנּוּ בָהּ הָרְשָׁעִים, שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמְיָה ט, כה): "כִּי כָל הַגּוֹיִם עֲרֵלִים". רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: גְּדוֹלָה מִילָה שֶׁנִּכְרְתוּ עָלֶיהָ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה בְּרִיתוֹת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: גְּדוֹלָה מִילָה, שֶׁדּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת הַחֲמוּרָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה אוֹמֵר: גְּדוֹלָה מִילָה, שֶׁלֹּא נִתְלָה לוֹ לְמֹשֶׁה הַצַּדִּיק עָלֶיהָ מִלֹּא שָׁעָה. רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר: גְּדוֹלָה מִילָה, שֶׁדּוֹחָה אֶת הַנְּגָעִים. רַבִּי אוֹמֵר: גְּדוֹלָה מִילָה, שֶׁכָּל הַמִּצְוֹת שֶׁעָשָׂה אַבְרָהָם אָבִינוּ, לֹא נִקְרָא שָׁלֵם, עַד שֶׁמָּל, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית יז, א): "הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים". דָּבָר אַחֵר: גְּדוֹלָה מִילָה, שֶׁאִלְמָלֵא הִיא, לֹא בָרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: (יִרְמְיָה לג, כה): "כֹּה אָמַר יְיָ אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה, חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׂמְתִּי":

מַסֶּכֶת נְדָרִים פֶּרֶק ד

א. אֵין בֵּין הַמֻּדָּר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ לַמֻּדָּר הֵימֶנּוּ מַאֲכָל - אֶלָּא דְּרִיסַת הָרֶגֶל וְכֵלִים שֶׁאֵין עוֹשִׂין בָּהֶן אֹכֶל־נֶפֶשׁ. הַמֻּדָּר מַאֲכָל מֵחֲבֵרוֹ - לֹא יַשְׁאִילֶנּוּ נָפָה וּכְבָרָה

וְרַחַיִם וְתַנּוּר, אֲבָל מַשְׁאִיל לוֹ חָלוּק וְטַבַּעַת וְטַלִּית וּנְזָמִים, וְכָל דָּבָר שֶׁאֵין עוֹשִׂין בּוֹ אֹכֶל־נֶפֶשׁ. מָקוֹם שֶׁמַּשְׁכִּירִין כַּיּוֹצֵא בָּהֶן - אָסוּר: ב. הַמָּדָר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ - שׁוֹקֵל אֶת שְׁקָלוֹ, וּפוֹרֵעַ אֶת חוֹבוֹ, וּמַחֲזִיר לוֹ אֶת אֲבֵדָתוֹ. מָקוֹם שֶׁנּוֹטְלִין עָלֶיהָ שָׂכָר - תִּפֹּל הֲנָאָה לַהֶקְדֵּשׁ: ג. וְתוֹרֵם אֶת תְּרוּמָתוֹ וּמַעֲשְׂרוֹתָיו לְדַעְתּוֹ. וּמַקְרִיב עָלָיו קִנֵּי זָבִין, קִנֵּי זָבוֹת, קִנֵּי יוֹלְדוֹת, חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת, וּמְלַמְּדוֹ מִדְרָשׁ, הֲלָכוֹת וְאַגָּדוֹת, אֲבָל לֹא יְלַמְּדֶנּוּ מִקְרָא. אֲבָל מְלַמֵּד הוּא אֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנוֹתָיו מִקְרָא, וְזָן אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא חַיָּב בִּמְזוֹנוֹתֵיהֶם. וְלֹא יָזוּן אֶת בְּהֶמְתּוֹ בֵּין טְמֵאָה בֵּין טְהוֹרָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: זָן אֶת הַטְּמֵאָה, וְאֵינוֹ זָן אֶת הַטְּהוֹרָה. אָמְרוּ לוֹ: מַה בֵּין טְמֵאָה לִטְהוֹרָה? אָמַר לָהֶן: שֶׁהַטְּהוֹרָה נַפְשָׁהּ לַשָּׁמַיִם וְגוּפָהּ שֶׁלּוֹ, וּטְמֵאָה נַפְשָׁהּ וְגוּפָהּ לַשָּׁמַיִם׳ אָמְרוּ לוֹ: אַף הַטְּמֵאָה נַפְשָׁהּ לַשָּׁמַיִם וְגוּפָהּ שֶׁלּוֹ, שֶׁאִם יִרְצֶה, הֲרֵי הוּא מוֹכְרָהּ לַגּוֹיִם אוֹ מַאֲכִילָהּ לַכְּלָבִים: ד. הַמָּדָר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ וְנִכְנַס לְבַקְּרוֹ - עוֹמֵד, אֲבָל לֹא יוֹשֵׁב. וּמְרַפְּאֵהוּ רְפוּאַת נֶפֶשׁ, אֲבָל לֹא רְפוּאַת מָמוֹן. וְרוֹחֵץ עִמּוֹ בְּאַמְבָּטִי גְּדוֹלָה, אֲבָל לֹא בִּקְטַנָּה. וְיָשֵׁן עִמּוֹ בַּמִּטָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בִּימוֹת הַחַמָּה, אֲבָל לֹא בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַהֲנֵהוּ. וּמֵסֵב עִמּוֹ עַל הַמִּטָּה, וְאוֹכֵל עִמּוֹ עַל הַשֻּׁלְחָן, אֲבָל לֹא מִן הַתַּמְחוּי, אֲבָל אוֹכֵל הוּא עִמּוֹ מִן הַתַּמְחוּי הַחוּזֵר. לֹא יֹאכַל עִמּוֹ מִן הָאֲבוּס שֶׁלִּפְנֵי הַפּוֹעֲלִים, וְלֹא יַעֲשֶׂה עִמּוֹ בָּאוּמָּן, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עוֹשֶׂה הוּא בְּרָחוֹק מִמֶּנּוּ: ה. הַמָּדָר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ לִפְנֵי שְׁבִיעִית - לֹא יוֹרֵד לְתוֹךְ שָׂדֵהוּ, וְאֵינוֹ אוֹכֵל מִן הַנּוֹטוֹת. וּבַשְּׁבִיעִית - אֵינוֹ יוֹרֵד לְתוֹךְ שָׂדֵהוּ, אֲבָל אוֹכֵל הוּא מִן הַנּוֹטוֹת. נָדַר הֵימֶנּוּ מַאֲכָל לִפְנֵי שְׁבִיעִית - יוֹרֵד לְתוֹךְ שָׂדֵהוּ, וְאֵינוֹ אוֹכֵל מִן הַפֵּרוֹת. וּבַשְּׁבִיעִית - יוֹרֵד וְאוֹכֵל: ו. הַמָּדָר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ - לֹא יַשְׁאִילֶנּוּ וְלֹא יִשְׁאַל מִמֶּנּוּ. לֹא יַלְוֶנּוּ וְלֹא יִלְוֶה מִמֶּנּוּ, וְלֹא יִמְכֹּר לוֹ, וְלֹא יִקַּח מִמֶּנּוּ. אָמַר לוֹ: ׳הַשְׁאִילֵנִי פָּרָתְךָ׳. אָמַר לוֹ: ׳אֵינָהּ פְּנוּיָה׳. אָמַר: ׳קוֹנָם שָׂדִי שֶׁאֲנִי חוֹרֵשׁ בָּהּ לְעוֹלָם׳ - אִם הָיָה דַּרְכּוֹ לַחֲרֹשׁ - הוּא אָסוּר, וְכָל אָדָם מֻתָּרִין. אִם אֵין דַּרְכּוֹ לַחֲרֹשׁ - הוּא וְכָל אָדָם אֲסוּרִין: ז. הַמָּדָר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ וְאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל - הוֹלֵךְ אֵצֶל הַחֲנָוָנִי וְאוֹמֵר: ׳אִישׁ פְּלוֹנִי מָדָר מִמֶּנִּי הֲנָאָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה אֶעֱשֶׂה׳. וְהוּא נוֹתֵן לוֹ וּבָא וְנוֹטֵל מִזֶּה. הָיָה בֵּיתוֹ לִבְנוֹת, גְּדֵרוֹ לִגְדֹּר, שָׂדֵהוּ לִקְצֹר - הוֹלֵךְ אֵצֶל הַפּוֹעֲלִים וְאוֹמֵר: ׳אִישׁ פְּלוֹנִי מָדָר מִמֶּנִּי הֲנָאָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה אֶעֱשֶׂה׳. הֵם עוֹשִׂין עִמּוֹ, וּבָאִין וְנוֹטְלִין שָׂכָר מִזֶּה: ח. הָיוּ מְהַלְּכִין בַּדֶּרֶךְ, וְאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל - נוֹתֵן לְאַחֵר לְשׂוּם מַתָּנָה וְהַלָּה מֵתֵר בָּהּ. אִם אֵין עִמָּהֶם אַחֵר - מַנִּיחַ עַל

הַסֶּלַע אוֹ עַל הַגָּדֵר וְאוֹמֵר: 'הֲרֵי הֵן מֻפְקָרִים לְכָל מִי שֶׁיַּחְפֹּץ' - וְהַלָּה נוֹטֵל וְאוֹכֵל. וְרַבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר:



[בְּשַׁלַּח נ:]

(יום רִאשׁוֹן; שְׁמוֹת קעה-קעו)

אִנּוּן אֲבָנִין.

בָּתַר שִׁבְעִין וּתְרֵין דַּרְגִּין, וְכֵן תִּלַת זִמְנִין, אִתְבָּקָעוּ וְאִתְנְקִיבוּ אֲבָנֵי, תְּחוֹת צְרוֹרָא דַּהֲוָה חָקִיק, וְאִתְכְּנָפוּ דַּרְגִּין, וְאִתְעֲבִידוּ כְּנוּפְיָא חֲדָא.

לְבָתַר אִתְפְּלָגוּ, וְאִתְעֲבִידוּ תְּרֵין דַּרְגִּין, פַּלְגוּתָא מַיָּא אַגְלִידוּ, וּפַלְגוּתָא אִשְׁתְּקָעוּ. אִלֵּין סְלִיקוּ, וְאִלֵּין נַחְתוּ, מֵהָכָא שָׁרָא עָלְמָא לְאִתְפַּלְגָא.

צְרוֹרָא אַחֲרָא אִית לְעֵילָּא, וְהוּא גְּלִיפָּא בְּשִׁבְעִין וּתְרֵין חֲתִימָן דְּגוּשְׁפַּנְקָא תַּקִּיפָּא, וּבְהוּ שְׁקִיעַן גַּלְגַּלּוֹי דְּיַמָּא. כַּד נַטְלִין, אִתְפְּלָגוּ לְאַרְבַּע זַוְיִן. פַּלְגוּ חֲדָא סָלִיק, וּפַלְגוּ חֲדָא נָחִית, פַּלְגוּ חֲדָא לִסְטַר צָפוֹן, וּפַלְגוּ חֲדָא לִסְטַר דָּרוֹם. כַּד מִתְחַבְּרָן כַּחֲדָא, גּוּמְרִין דְּלַהֲטִין קַיְימִין, בְּלַהַט שְׁנָנָא דְּחַרְבָּא דְּמִתְהַפְכָא.

חַד קַיְימָא נָעִיץ בְּגוֹ יַמָּא, דַּרְגָּא שְׁלִיחָא דְּאָפְרְכָא עִלָּאָה, סָלִיק בְּהַהוּא קַיְימָא לְעֵילָּא לְעֵילָּא, אִשְׁתַּכְלַל לְמֶרְחִיק, קְטוֹרָא דְּאַרְבִּין דְּשָׁאטִין בְּיַמָּא. מַאן חָמֵי גַּלְגַּלִּין דְּסַלְקִין וְנַחְתִּין וְרוּחָא דְּנָשִׁיב בְּהוּ, וְנוּנֵי יַמָּא נַגְדִּין כָּל אִנּוּן אַרְבִּין לְכָל סִטְרֵי עָלְמָא.

הַהוּא דַּרְגָּא, כַּד נָחִית מֵהַהוּא, קַיְימֵי אֶלֶף מִימִינֵיהּ, וְאֶלֶף מִשְּׂמָאלֵיהּ, הֲוָה תָּב וְיָתִיב בְּאַתְרֵיהּ, כְּמַלְכָּא בְּכוּרְסְיֵיהּ, הַהוּא דַּרְגָּא דְּכַד שָׁאטֵי יַמָּא לְאַרְבַּע סִטְרֵי עָלְמָא, עִמֵּיהּ נַפְקַת, בֵּיהּ תִּבַת, הוּא תָּב בְּקִיּוּמָא דְּמַלְכָּא.

כְּדֵין כְּרוֹזִין נָפְקִין, מַאן מָארֵי דְּעַיְינִין, יְזַדַּקְפָּאן לוֹן לְעֵילָּא לְעֵילָּא. מָארֵיהוֹן דְּגַדְפִּין יְקוֹמוּן בְּקִיּוּמַיְיהוּ. מָארֵי דְּאַנְפִּין, חַפְיָין לוֹן, עַד דְּנָטִיל בְּמַטְלָנוֹי. כְּדֵין וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים. (עד כאן)

רִבִּי חִיָּיא פָּתַח (משלי לא, יד): הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ. הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה ל, כז): הִנֵּה שֵׁם יְיָ׳ בָּא מִמֶּרְחָק. תָּבִיא לַחְמָהּ, בְּחַד דַּרְגָּא דְּשָׁארֵי עָלָהּ, וּבֵיהּ אִתְמְשָׁכוּ כָּל אִלֵּין נְחָלִין וּמַבּוּעִין דְּאָזְלִין בְּיַמָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (קהלת א, ז): כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגוֹ׳.

אֶל מָקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים, אַף עַל גַּב דְּכֻלְּהוּ נְחָלִין אִתְמַשְׁכָן בְּהַהוּא דַּרְגָּא, וְהַהוּא דַּרְגָּא נָחִית לוֹן לְהַהוּא יַמָּא, לָא תֵּימָא. דְּהָא אָרִיק לוֹן, וְהָא לָא שַׁרְיָין בֵּיהּ אַחֲרָנִין, וְלָא נַגְדִּין בֵּיהּ כְּמִלְקַדְמִין, אַהְדָּר וְאָמַר אֶל מָקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים, אֶל מָקוֹם דְּהַהוּא דַּרְגָּא דְּנַחֲלִין אַזְלִין זִמְנָא חֲדָא, שָׁם הֵם שָׁבִים לָלֶכֶת, תַּמָּן אִנּוּן תַּיְיבִין מֵהַהוּא אֲתָר עִלָּאָה, וְלָא פַּסְקִין לְעָלְמִין, וּמִתְכַּנְּשֵׁי כֻּלְּהוּ בְּהַהוּא אֲתָר. וְלָמָּה. לָלֶכֶת. לְמֵהַךְ לְהַהוּא אֲתָר דְּיַמָּא, כְּמָה דְּאִתְּמַר, מַה שְׁמֵיהּ דְּהַהוּא דַּרְגָּא. צַדִּיק אִקְרֵי.

רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּתִיב (תְּהִלִּים קד, כו): שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֵק בּוֹ. שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן, בְּהַהוּא יַמָּא דְּאַזְלִין וְשָׁאטִין, עַד דְּאַתְיָין לְאִתְחַבְּרָא בְּהַהוּא דַּרְגָּא, כְּדֵין כְּתִיב לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֵק בּוֹ.

רִבִּי יִצְחָק אָמַר, לְעֵילָּא לְעֵילָּא יַתִּיר, אִית זִווּגָא אַחֲרָא, דְּשָׁאנֵי בַּחֲבִיבוּתָא, וְלָא מִתְפָּרֵשׁ לְעָלְמִין. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, מַאן זָכֵי לְהַהוּא זִווּגָא. אָמַר לֵיהּ, מַאן דְּאִית לֵיהּ חוּלָקָא בְּעָלְמָא דְּאָתֵי. בְּעָלְמָא דְּאָתֵי דַּיְקָא.

אָמַר לֵיהּ, וְהָא מֵהָכָא אוֹלִיפְנָא, דִּכְתִיב (שָׁם): לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֵק בּוֹ, מַשְׁמַע דְּקָאָמַר זֶה, וְזֶה וְזֹאת יְדִיעָן אִנּוּן. אָמַר רִבִּי אַבָּא, תַּרְוַוּיְכוּ שַׁפִּיר קָאָמְרִיתּוּ, וְהָא דְּרִבִּי יְהוּדָה שַׁפִּיר דַּיְקָא, וְכֹלָּא זַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִתְעַנְּגָא בְּהוּ לְצַדִּיקַיָּיא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה נח, יד): אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, כַּמָּה אַלְפִין, כַּמָּה רִבְבָן דְּמַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין, אִית לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָארֵי דְּאַנְפִּין עִלָּאִין, מָארֵי דְּעַיְינִין, מָארֵי דְּזַיְינִין, מָארֵי דִּילָלָה, מָארֵי דִּיבָבָא, מָארֵי דְּרַחֲמֵי, מָארֵי דְּדִינָא, וְעֵילָּא מִנַּיְיהוּ אַפְקַד לְמַטְרוֹנִיתָא לְשַׁמְּשָׁא בְּהֵיכְלָא קָמֵיהּ.

לָקֳבֵיל אִלֵּין, אִית לָהּ לְמַטְרוֹנִיתָא, מַשְׁרְיָין מְזַיְינִין. בְּשִׁתִּין אַנְפִּין מְשַׁתְּכְחוּ מַשְׁרְיָין מְזוּיְינִין. וְכֻלְּהוּ חַגִּירָן חַרְבָּא, קַיְימָאן בְּסַחֲרָנָהָא, כַּמָּה נָפְקִין, כַּמָּה עַיְילִין. בְּשִׁית גַּדְפִּין טָאסִין כָּל עָלְמָא. קַמֵּי כָּל חַד וְחַד גּוּמְרִין דְּנוּר דָּלִיק. לְבוּשׁוֹי, מִתְלַהֲטָא אֶשָּׁא. בְּגַבּוֹי, שְׁנָנָא דְּחַרְבָּא מִתְלַהֲטָא בְּכָל עָלְמָא, לְנַטְרָא

[בְּשַׁלַּח נא.]

(יום שֵׁנִי ; שְׁמוֹת קעז-קעח)

קָמָה. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ג, כד): וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים.

מַאן דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים. דָּא הִיא מַטְרוֹנִיתָא רַבְּתָא, דְּהִיא אָרְחָא, לְהַהוּא אִילָנָא רַבְרְבָא תַּקִּיף, אִילָנָא דְּחַיֵּי. דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, ז): הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל דִּלְעֵילָּא, כֻּלָּם אֲחוּזֵי חֶרֶב.

כַּד נַטְלָא מַטְרוֹנִיתָא, כֻּלְּהוּ נַטְלִין בַּהֲדָהּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים. וְכִי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים אִתְקְרֵי. אָמַר רִבִּי אַבָּא אִין. תָּא חֲזֵי, הָכִי אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, אַתְקִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָמֵיהּ, הֵיכָלָא קַדִּישָׁא, הֵיכָלָא עִלָּאָה, קַרְתָּא קַדִּישָׁא, קַרְתָּא עִלָּאָה. יְרוּשְׁלֵים עִיר הַקֹּדֶשׁ אִקְרֵי, מַאן דְּעָאל לְמַלְכָּא, לָא עָאל אֶלָּא מֵהַהוּא קַרְתָּא קַדִּישָׁא, נָטִיל אָרְחָא לְמַלְכָּא, דְּאָרְחָא מֵהָכָא אִתְתְּקַן.

הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קיח, כ): זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ. כָּל שְׁלִיחוּתָא דְּבָעֵי מַלְכָּא מִבֵּי מַטְרוֹנִיתָא נָפְקָא, וְכָל שְׁלִיחוּתָא מִתַּתָּא לְמַלְכָּא, לְבֵי מַטְרוֹנִיתָא עָיֵיל בְּקַדְמִיתָא, וּמִתַּמָּן לְמַלְכָּא. אִשְׁתְּכַח דְּמַטְרוֹנִיתָא אִיהִי שְׁלִיחָא דִּכֹלָּא, מֵעִילָּא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעִילָּא. וְעַל דָּא, אִיהִי שְׁלִיחָא דִּכֹלָּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דִּלְעֵילָּא. מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב בֵּיהּ, וַיֵּלֶךְ הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְגוֹ׳, וְהַאי לָלֵכֶת יוֹמָם וְלַיְלָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

וְכִי יִקָּרֵא הוּא דְּמַלְכָּא, דְּמַטְרוֹנִיתָא תְּזִיל, וְהִיא תִּגַּח קָרְבָּא, וְהִיא אַזְלַת שְׁלִיחָא. אֶלָּא, לְמַלְכָּא דְּאִזְדַּוּוג בְּמַטְרוֹנִיתָא עִלָּאָה, חָמָא מַלְכָּא יְקִירוּ דִּילָהּ, עַל כָּל שְׁאַר מַטְרוֹנִיתָא דְּעָלְמָא, אָמַר כֻּלְּהוּ מִשְׁתַּכְּחִין לְחֵינָתָא, לָקַבֵּל הַאי מַטְרוֹנִיתָא דִּילִי. הִיא סַלְקָא עַל כֹּלָּא, מַה אַעְבִּיד לָהּ, אֶלָּא כָּל בֵּיתָא דִּילִי יְהֵא בִּידָהָא. אַפִּיק מַלְכָּא כָּרוֹזָא, מֵהָכָא כָּל מִלִּין דְּמַלְכָּא בִּידָא דְּמַטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. מַה עָבִיד. אַפְקִיד מַלְכָּא בִּידָהָא כָּל זַיְינִין דִּילֵיהּ, כָּל אִנּוּן מָארֵי מַגִּיחִין קְרָבָא, כָּל אִנּוּן אֲבָנִין יְקִרִין דְּמַלְכָּא, כָּל גִּנְזַיָּיא דְּמַלְכָּא. אָמַר, מֵהָכָא, כָּל מַאן דְּיִצְטְרִיךְ לְמַלְלָא עִמִּי, לָא יָכִיל לְמַלְלָא עִמִּי, עַד דְּאוֹדַע לָהּ מַטְרוֹנִיתָא.

כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִסְּגִיאוּת חֲבִיבוּתָא וּרְחִימוּתָא דִּילֵיהּ בִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אַפְקִיד כֹּלָּא בִּרְשׁוּתָהּ, אָמַר, הָא כָּל שָׁאַרְי, לָא מִשְׁתַּכְּחֵי כְּלוּם לְגַבָּהָא. אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ו, ח-ט) : שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וְגוֹ', אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי. מַה אַעְבִּיד לָהּ, אֶלָּא, הָא כָּל בֵּיתָא דִּילִי בִּידָהָא. אַפִּיק מַלְכָּא כְּרוֹזָא, מֵהָכָא כָּל מִלִּין דְּמַלְכָּא, בִּידָא דְּמַטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. אַפְקִיד בִּידָהָא כָּל זַיְינִין דִּילֵיהּ, רוֹמְחִין, וְסַיְיפִין, קַשְׁתִּין, חִצִּין, וַחֲרָבִין, בַּלִּסְטְרִין, קַסְטִרָאִין, אָעִין, אֲבָנִין, כָּל אִנּוּן מָאנֵי מַגִּיחֵי קְרָבָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים וְגוֹ' כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי וְגוֹ'.

אָמַר מַלְכָּא, מִכָּאן וּלְהָלְאָה, קְרָבָא דִּילִי אִתְמְסַר בִּידָךְ, זַיְינִין דִּילִי, מָאנֵי מַגִּיחֵי קְרָבָא בִּידָךְ. מִכָּאן וּלְהָלְאָה אַתְּ הֲוֵי נַטְרָא לִי, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קכא, ד) : שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. מִכָּאן וּלְהָלְאָה, מַאן דְּאִצְטְרִיךְ לִי, לָא יָכִיל לְמַלְּלָא עִמִּי, עַד דְּאוֹדַע לְמַטְרוֹנִיתָא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא טז, ג) : בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. שְׁלִיחָא דְּמַלְכָּא בְּכֹלָּא, כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא. אִשְׁתְּכַח דְּכֹלָּא בִּידָהָא, וְדָא הוּא יְקָרָא דְּמַטְרוֹנִיתָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וְגוֹ', כְּמָה דְּאִתְּמַר.

וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם, מַאי טַעְמָא מֵאַחֲרֵיהֶם. בְּגִין דְּיִשְׁתְּכְחוּ לְקַמָּהָא מָארֵי מַגִּיחֵי קְרָבָא, מָארֵי בַּלִּסְטְרָאוֹת, מָארֵי רוֹמְחִין וְסַיְיפִין, וְאִתְגְּלוּן קַמָּהָא, דְּהָא הֲווֹ אַתְיָין מַשִּׁירְיָין אַחֲרָנִין, לְאַגָּחָא קְרָבָא בְּיִשְׂרָאֵל מִלְעֵילָּא, וְעַל דָּא וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם.

וְתָאנָא, בְּהַהִיא שַׁעֲתָא, אָתָא רַבְרְבָא שֶׁלְטָנָא דְּמָמָנָא עַל מִצְרָאֵי, וְכָנַשׁ שִׁית מְאָה רְתִיכִין מְקַטְרְגִין, וְעַל כָּל רְתִיכָא וּרְתִיכָא, שִׁית מְאָה שָׁלְטָנִין מְמָנָן קַטֵּיגוֹרִין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת יד, ז) : וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְגוֹ'. וְכִי שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר לָא הֲווֹ רְכִבֵי מִצְרַיִם, מַאי טַעְמָא וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם. אֶלָּא הָכִי תָּאנָא, הֲוָה סמא"ל אוֹזִיף לֵיהּ שִׁית מְאָה רְתִיכִין מְקַטְרְגִין לְסַיְיעָא לֵיהּ. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב

[בְּשַׁלַּח נא:]

(יוֹם שְׁלִישִׁי; שְׁמוֹת קעט-קפ)

בָּחוּר.

אֵימָתַי אַשְׁלִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְסמא"ל. בְּקָרְבָא דְּסִיסְרָא, דְּעִקַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל אִנּוּן רְתִיכִין, וְאִתְמְסָרוּ בִּידָא דְּמַטְרוֹנִיתָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שׁוֹפְטִים ה, כא): נַחַל קִישׁוֹן גְּרָפָם נַחַל קְדוּמִים וְגוֹ'. וּלְזִמְנָא דְּאָתֵי, יִתְמְסָרוּ כֻּלְּהוּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה סג, א): מִי זֶה בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה וְגוֹ'. וְעַל דָּא וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם, דְּזִמְנָא שְׁכִינְתָּא בְּסוֹף יוֹמַיָּא לְאַעְקָרָא לוֹן מִן עָלְמָא.

וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם, מַאן עַמּוּד הֶעָנָן דָּא. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, דָּא הוּא עֲנָנָא דְּאִתְחָזֵי תָּדִיר עִם שְׁכִינְתָּא. וְדָא הוּא עֲנָנָא דְּעָאל מֹשֶׁה בְּגַוֵּיהּ. רִבִּי אַבָּא אָמַר, כְּתִיב וַיְיָ הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם, אֶלָּא סִיּוּעָא דְּצַדִּיק הוּא, וּפְרִישׁוּ דְּרְשִׁימוּ דִּילֵיהּ, וְעַל דָּא אָזִיל הַאי עָנָן יוֹמָם, וּכְתִיב (תְּהִלִּים מב, ט): יוֹמָם יְצַוֶּה יְיָ חַסְדּוֹ. וּמִסְטְרָא דְּחֶסֶ"ד אָתָא עֲנָנָא דָּא, וְדָא חֶסֶד אִתְקְרֵי, וַעֲנָנָא אַחֲרָא אָזִיל בְּלֵילְיָא, וְאִתְקְרֵי עַמּוּד אֵשׁ.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם: דָּא אַבְרָהָם. וְעַמּוּד הָאֵשׁ לַיְלָה: דָּא יִצְחָק. וְתַרְוַוּיְהוּ אִשְׁתְּכָחוּ בִּשְׁכִינְתָּא, וּמַה דְּאָמַר רִבִּי אַבָּא, הָכִי הוּא וַדַּאי, דְּעַל יְדָא דְּהַאי דַּרְגָּא אִשְׁתְּכָחוּ.

וְהַאי וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם. וַיִּסַּע: דְּנָטִיל מִסִּטְרָא דְּחֶסֶ"ד, וְאִתְדַּבַּק בְּסִטְרָא דִּגְבוּרָה, בְּגִין דְּהָא מָטָא שַׁעֲתָא לְאִתְלַבְּשָׁא בְּדִינָא.

תָּא חֲזֵי, בְּהַהִיא שַׁעֲתָא אִשְׁתְּלִים סִיהֲרָא מִכֹּלָּא, וְיָרְתָא שִׁבְעִין וּתְרֵין שְׁמָהָן קַדִּישִׁין, בִּתְלַת סִטְרִין. סִטְרָא חֲדָא אִתְלַבְּשָׁא בְּעִטְרוֹי דְּחֶסֶד עִלָּאָה, בְּשִׁבְעִין גְּלִיפִין דְּנְהִירוּ דְּאַבָּא עִלָּאָה, דְּאַנְהִיר לָהּ. סִטְרָא תִּנְיָינָא, אִתְלַבְּשַׁת בְּרוֹמְחֵי דִּגְבוּרָ"ה, בְּשִׁתִּין פּוּלְסֵי דְּנוּרָא, וַעֲשָׂרָה דִּילָהּ דְּנְחַתוּ מִסִּטְרָא דְּאִמָּא עִלָּאָה בְּנִימוּסֵי גְּלִיפִין. סִטְרָא תַּלְתָּאֵי, אִתְלַבְּשַׁת בִּלְבוּשֵׁי אַרְגְּוָנָא, דְּלָבִישׁ מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא, דְּאִקְרוּן תִּפְאֶ"ת, דְּיָרִית בְּרָא קַדִּישָׁא, בִּשְׁבְעִין עִטְרִין עִלָּאִין, מִסִּטְרָא דְּאַבָּא וְאִמָּא, וְהוּא כְּלִיל לְהַאי סִטְרָא וּלְהַאי סִטְרָא.

וְתָנֵינָן מִסְטָרָא דְּחֶסֶ״ד שִׁבְעִין וּתְרֵין סָהֲדִין. מִסְטָרָא דִּגְבוּרָא שִׁבְעִין וּתְרֵין סוֹפְרִין. מִסְטָרָא דְּתִפְאֶרֶת שִׁבְעִין וּתְרֵין גַּוְנִין לְאִתְפָּאָרָא.

וּבְהַאי אֲתָר, אִתְגְּלִיף חַד בְּחַד, וְאִסְתְּלִיק שְׁמָא קַדִּישָׁא, רָזָא דְּרָזִין, וְהָכָא אִתְגְּלִיפוּ אֲבָהָתָא, לְאִתְחַבְּרָא בְּחַד, וְהוּא שְׁמָא קַדִּישָׁא גְּלִיפָא בְּאַתְוָוי.

צֻרוּפָא דְּאַתְוָון אִלֵּין, אַתְוָון קַדְמָאֵי, רְשִׁימִין כְּסִדְרָן בְּאַרַח מֵישָׁר, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ אַתְוָון קַדְמָאֵי אִשְׁתְּכָחוּ בְּחֶסֶ״ד, לְמֵהַךְ בְּאַרַח מֵישָׁר, בְּסִדּוּרָא מִתְתַּקָּן.

אַתְוָון תִּנְיָינִי, רְשִׁימִין בְּגִלְגּוּלָא לְמַפְרֵעַ, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ אַתְוָון תִּנְיָינִי, מִשְׁתַּכְחוּ בִּגְבוּרָה, לְגַלָּאָה דִּינִין וְזִינִין דְּאַתְיָין מִסְטָרָא דְּשִׂמְאלָא.

אַתְוָון תְּלִיתָאֵי, אִנּוּן אַתְוָון רְשִׁימָן, לְאַחֲזָאָה גַּוְונִין, לְאִתְעַטָּרָא בְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא. וְכֻלָּא בֵּיהּ מִתְחַבְּרָן וּמִתְקַשְּׁרָן, וְהוּא אִתְעַטָּר בְּעִטְרוֹי בְּאַרַח מֵישָׁר, וְרָשִׁים לְהַאי סִטְרָא וּלְהַאי סִטְרָא, כְּמַלְכָּא דְּאִתְעַטָּר בְּכֻלָּא.

הָכָא אִתְרְשִׁים שְׁמָא קַדִּישָׁא גְּלִיפָא בְּשִׁבְעִין וּתְרֵין תֵּיבִין, דְּמִתְעַטְּרֵי בַּאֲבָהָתָא, וְתֵיכָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה. וְאִי תֵּימָא, הָנֵי אַתְוָון תְּלִיתָאֵי, מַאי טַעְמָא לָאו אִנּוּן כְּתִיבִין, מִנְּהוֹן בְּאַרַח מֵישָׁר כְּסִדּוּרָן, וּמִנְּהוֹן לְמַפְרֵעַ, לְיַשָּׁרָא לְהַאי סִטְרָא, וּלְהַאי סִטְרָא, דְּהָא תָּנֵינָן (תְּהִלִּים צט, ד): אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד מֵישָׁרִים לְתַרֵי סִטְרֵי, וּכְתִיב (שְׁמוֹת כו, כח): וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים וְגוֹ׳, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רִבִּי יִצְחָק אָמַר, דָּא יַעֲקֹב, וְכֻלָּא חַד.

אֶלָּא לְמַלְכָּא דְּאִיהוּ שְׁלִים מִכֻּלָּא, דַּעְתֵּיהּ שְׁלִים מִכֻּלָּא, מָה אָרְחֵיהּ דְּהַהוּא מַלְכָּא. אַנְפּוֹי נְהִירִין כְּשִׁמְשָׁא תָּדִיר, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁלִים. וְכַד דָּאִין, דָּאִין לְטָב וְדָאִין לְבִישׁ. וְעַל דָּא בָּעֵי לְאִסְתַּמְּרָא מִינֵּיהּ. מַאן דְּאִיהוּ טִפְּשָׁא, חָמֵי אַנְפּוֹי דְּמַלְכָּא נְהִירִין וְחַיְיכָן, וְלָא אִסְתְּמַר מִינֵּיהּ. וּמַאן דְּאִיהוּ חַכִּימָא, אַף עַל גַּב דְּחָמֵי אַנְפּוֹי דְּמַלְכָּא נְהִירִין, אָמַר מַלְכָּא וַדַּאי שְׁלִים הוּא, שְׁלִים הוּא מִכֻּלָּא, דַּעְתֵּיהּ שְׁלִים, אֲנָא חָמֵי דִּבְהַהוּא נְהִירוּ, דִּינָא יָתִיב

[בְּשַׁלַּח נב.]

(יוֹם רְבִיעִי ; שְׁמוֹת קפא-קפב)

וְאִתְכַּסְיָא, אַף עַל גַּב דְּלָא אִתְחַזְיָא, דְּאִי לָאו הָכִי, לָא יְהֵא מַלְכָּא שְׁלִים, וְעַל דָּא בָּעֵי לְאִסְתַּמְרָא.

כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלִים תָּדִיר בְּהַאי גַּוְונָא וּבְהַאי גַּוְונָא, אֲבָל לָא אִתְחַזְיָא, אֶלָּא בִּנְהִירוּ דְּאַפִּין. וּבְגִין כָּךְ, אִנּוּן טִפְּשִׁין חַיָּיבִין לָא אִסְתַּמְרָן מִנֵּיהּ. אִנּוּן חַכִּימִין זַכָּאִין אַמְרִין, מַלְכָּא שְׁלִים הוּא, אַף עַל גַּב דְּאַנְפּוֹי אִתְחַזְיָין נְהִירִין, דְּינָא אִתְכַּסְיָא בְּגַוֵּיהּ, בְּגִין כָּךְ בָּעֵי לְאִסְתַּמְרָא מִנֵּיהּ.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, מֵהָכָא (מַלְאָכִי ג, ו) : אֲנִי יְיָ לֹא שָׁנִיתִי. לָא דְּלִיגְנָא לַאֲתָר אַחֲרָא, בִּי אִתְכְּלִיל כֹּלָּא. הָנֵי תְּרֵי גַּוְונֵי בִּי אִתְכְּלִילָן, בְּגִין כָּךְ כֹּלָּא בְּאֹרַח מֵישָׁר אִתְחַזְיָא, וְאַף עַל גַּב דְּאִתְוָון אֲחִידָן לְהַאי סִטְרָא וּלְהַאי סִטְרָא, כְּסִדְרָן כְּתִיבִין.

וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם (שְׁמוֹת יד, יט). עַד כָּאן סִטְרָא חַד, חֶסֶד לְאַבְרָהָם. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, תָּא חֲזֵי רָזָא דָּא. כַּד עַתִּיקָא קַדִּישָׁא אַנְהִיר לְמַלְכָּא, אַנְהִיר לֵיהּ וְעִטְרִין לֵיהּ, בְּכִתְרִין קַדִּישִׁין עִלָּאִין, כַּד מָטָאן לְגַבֵּיהּ, מִתְעַטְּרֵי אֲבָהָתָא, בְּשַׁעֲתָה דְּמִתְעַטְּרֵי אֲבָהָתָא, כְּדֵין הוּא שְׁלִימוּ דְּכֹלָּא. כְּדֵין מַטְרוֹנִיתָא, נַטְלָא בְּמַטְלָנָהָא שְׁלִימוּ דַּאֲבָהָתָא. וְכַד מִתְעַטְּרָא מִכֻּלְהוֹן, כְּדֵין אִתְבָּרְכָא, וּרְשׁוּתָא דְּכֹלָּא בִּידָהָא.

וְאַסְתִּים בֵּיהּ כְּגַוְונָא דָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא גְּלִיפָא בְּאַתְוֵי רְשִׁימִין בִּרְתִיכָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא עִטּוֹרָא דַּאֲבָהָן.

(אָמַר רִבִּי יֵסָא, אַשְׁכַּחְנָא בְּרָזָא דָּא בִּתְקִיעוּתָא דְּרֹב הַמְנוּנָא סָבָא, תְּלָת וּבְכֵן וּבְכֵן וּבְכֵן, לָקְבְלֵי הַנֵּי תְּלָת. וְכָךְ הוּא סִדּוּרָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, כֹּלָּא אִתְכְּלִיל בְּהַאי שְׁמָא קַדִּישָׁא, וְאִסְתַּיִּים בֵּיהּ, אִשְׁתְּכַח דְּשְׁלִימוּ דִּרְתִּיכָא קַדִּישָׁא אִית בֵּיהּ).

לָקְבְלֵיהּ, קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ה׳ צְבָאוֹת. קָדוֹשׁ לְעֵילָּא. קָדוֹשׁ בְּאֶמְצָעִיתָא. קָדוֹשׁ לְתַתָּא. קָדוֹשׁ חֶסֶד. קָדוֹשׁ גְּבוּרָה. קָדוֹשׁ תִּפְאֶרֶת. וְכֻלְּהוּ בְּשִׁבְעִין וּתְרֵין אִתְגְּלִיפוּ, כְּמָה דְּאִתְמַר. בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין אָמֵן.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, הַאי הוּא שְׁמָא קַדִּישָׁא, עִטּוּרָא דַּאֲבָהָן, דְּמִתְעַטְּרָא בְּגִלּוּפַיְיהוּ, בְּחִבּוּרָא כַּחֲדָא. שְׁלִימוּ דִּרְתִּיכָא קַדִּישָׁא. וְאִתְכְּלִיל בְּאַרְבְּעִין וּתְמַנְיָא תֵּיבוּתָא, דְּאִיהוּ שְׁלִימוּ דְּכֹלָּא, וְעִקָּרָא דְּשָׁרְשִׁין.

אָמַר רִבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעֲתָא דְּשָׁרוּ יִשְׂרָאֵל עַל יַמָּא, חָמוּ לְכַמָּה

תָּא חֲזֵי, גּוּפָא דְּאִילָנָא, אָנ״י, אָלֶ״ף נוּ״ן יוּ״ד. רֵישָׁא דְּכָל עַנְפֵי אִילָנָא, וָה״וּ. וְהָא אִתְּעָרוּ חַבְרַיָּא, כְּלָלָא דַּעֲנָפִין וְנוּפָא וְשָׁרְשָׁא, בְּאַרְבְּעִין וּתְמַנְיָא תֵּיבִין. וְהָא אִתְרְשִׁים בִּתְלַת עָלְמִין עִלָּאִין, וּבִתְלַת עָלְמִין תַּתָּאִין.

[בְּשַׁלַּח נב:]

(יוֹם חֲמִישִׁי; שְׁמוֹת קפג-קפד)

אִכְלוֹסִין, לְכַמָּה חַיָּילִין, לְכַמָּה מַשִּׁרְיָין, מֵעֵילָא וְתַתָּא, וְכֻלְּהוּ בִּכְנוּפְיָא עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, שָׁרִיאוּ בְּצִלּוֹ מִגּוֹ עָאקוּ דִּלְהוֹן.

בֵּיהּ שַׁעֲתָא, חָמוּ יִשְׂרָאֵל עָאקוּ מִכָּל סִטְרִין, יַמָּא בְּגַלּוֹהֵי דְּזַקְפָן קָמַיְיהוּ. בַּתְרַיְיהוּ, כָּל אִנּוּן אִכְלוֹסִין, כָּל אִנּוּן מַשִּׁרְיָין דְּמִצְרַיִם, לְעֵילָא עֲלַיְיהוּ כַּמָּה קַטִּיגּוֹרִין. שָׁרִיאוּ צַוְוחִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

כְּדֵין כְּתִיב, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלָי. וְתָאנָא בְּסִפְרָא דְּצְנִיעוּתָא, אֵלַי דַּיְיקָא, בְּעַתִּיקָא תַּלְיָא כֻּלָּא. בֵּיהּ שַׁעֲתָא אִתְגְּלֵי עַתִּיקָא קַדִּישָׁא, וְאִשְׁתְּכַח רַעֲוָא בְּכֻלְּהוּ עָלְמִין עִלָּאִין, כְּדֵין נְהִירוּ דְּכֻלָּא אִתְנְהִיר.

אָמַר רִבִּי יִצְחָק, כְּדֵין, כַּד אִתְנְהִיר כֻּלָּא כַּחֲדָא, וְעָבִיד יַמָּא נִימוֹסִין עִלָּאִין, וְאִתְמְסָרוּ בִּידוֹי עִלָּאִין וְתַתָּאִין. וּבְגִינֵי כָךְ, קַשְׁיָא קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֻּלָּא, כִּקְרִיעַת יָם סוּף, וְכֻלָּא הָכִי אוּקְמוּהָ. מַאי טַעֲמָא. בְּגִין דִּקְרִיעַת יָם סוּף בְּעַתִּיקָא תַּלְיָיא.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, חַד אַיְילְתָּא אִית בְּאַרְעָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד סַגְיָא בְּגִינָהּ, בְּשַׁעֲתָא דְּהִיא צַוְוחַת, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁמַע עָאקוּ דִּילָהּ, וְקָבִיל קָלָהּ. וְכַד אִצְטְרִיךְ עָלְמָא לְרַחֲמֵי לְמַיָּא, הִיא יָהֲבַת קָלִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁמַע קָלָהּ, וּכְדֵין חַיִּיס עַל עָלְמָא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים מב, ב): כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מָיִם.

וְכַד בַּעְיָא לְאוֹלָדָא, הִיא סְתִימָא מִכָּל סִטְרִין, כְּדֵין אַתְיָיא וְשַׁוְיאַת רֵישָׁא בֵּין בִּרְכָּהָא, וְצוֹוַחַת וְרָמַת קָלִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּיס עָלָהּ, וְזַמִּין לְקַבְּלָהּ חַד נָחָשׁ, וְנָשִׁיךְ בְּעַרְיָיתָא דִּילָהּ, וּפָתַח לָהּ, וְקָרַע לָהּ הַהוּא אֲתָר, וְאוֹלִידַת מִיָּד. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, בְּהַאי מִלָּה לָא תִּשְׁאַל וְלָא תְּנַסֶּה אֶת יְיָ, וְהָכִי דַּיְיקָא.

וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל וְגוֹ', וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת (שְׁמוֹת יד, ל), הַהוּא שִׁלְטָנָא מִמָּנָא דְּמִצְרָאֵי, אַחְמֵי לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאַעְבַּר לֵיהּ בִּנְהַר דִּינוּר, דַּהֲוָה בִּשְׁפָתָא דְּיַמָּא רַבָּא. מֵת,

מַאי טַעֲמָא מֵת. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּאַעְבְּרוּ לֵיהּ מֵהַהוּא שֻׁלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ.

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה וְגוֹ׳ (שָׁם, לא). רִבִּי חִיָּיא אָמַר, הָכָא אִשְׁתְּלִים יְדָא, וְכֻלְּהוּ אֶצְטְבְּעָן, וְאִשְׁתְּלִים יְדָא, דְּאִתְכְּלִיל בֵּיהּ בִּימִינָא, דְּהָכִי תָּנִינָן, כֹּלָּא בִּימִינָא אִתְכְּלִיל, וּבִימִינָא תַּלְיָא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב.

וְאָמַר רִבִּי יִצְחָק, לָא אַשְׁכַּחְנָא מַאן דְּאִתְקְרִיב לְבֵיהּ לְגַבֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּפַרְעֹה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, סִיחוֹן וְעוֹג הָכִי נַמִּי. אָמַר לֵיהּ, לָאו הָכִי. אִנּוּן לְגַבֵּיהּ דְּיִשְׂרָאֵל אִתְתְּקָפוּ, אֲבָל לְגַבֵּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא, כְּמָה דְּאִתְּקַף פַּרְעֹה רוּחֵיהּ לָקֳבְלֵיהּ, וַהֲוָה חָמֵי כָּל יוֹמָא גְּבוּרָן דִּילֵיהּ, וְלָא הֲוָה תָּב.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אָמַר רִבִּי יִצְחָק, פַּרְעֹה חַכִּים מִכָּל חַרָשׁוּי הֲוָה, וּבְכָל אִנּוּן כְּתִרִין, וּבְכָל אִנּוּן יְדִיעָן, אִסְתַּכַּל. וּבְכָל סִטְרָא דִּלְהוֹן, לָא חָמָא פּוּרְקָנָא דִּלְהוֹן יִשְׂרָאֵל, וְלָא הֲוָה תָּלֵי בְּחַד מִנַּיְיהוּ. וְעוֹד, דְּהָא בְּכֻלְּהוּ קְשִׁירוּ קִשְׁרָא עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, וּפַרְעֹה לָא סָבַר דְּאִית קִשְׁרָא אַחֲרָא דִּמְהֵימָנוּתָא, דְּאִיהוּ שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. וְעַל דָּא הֲוָה אַתְקִיף לִבֵּיהּ.

רִבִּי אַבָּא אָמַר, לָא אַתְקִיף לִבָּא דְּפַרְעֹה, אֶלָּא שְׁמָא דָּא. דְּכַד הֲוָה אָמַר מֹשֶׁה, כֹּה אָמַר יְיָ, דָּא מִלָּה מַמָּשׁ, אַתְקִיף לִבֵּיהּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת ט, יב): וַיְחַזֵּק יְיָ אֶת לֵב פַּרְעֹה. דְּהָא בְּכָל חָכְמְתָא דִּילֵיהּ, לָא אִשְׁתְּכַח, דִּשְׁמָא דָּא שַׁלִּיט בְּאַרְעָא. וְעַל דָּא אָמַר, מִי יְיָ. וּלְבָתַר אָמַר, יְיָ הַצַּדִּיק. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, לְבָתַר אָמַר (שְׁמוֹת י, טז): חָטָאתִי לַיְיָ הַהוּא פּוּמָא דְּאָמַר דָּא, אָמַר דָּא.

רִבִּי חִזְקִיָּה פָּתַח וְאָמַר (אִיּוֹב ט, כב): אַחַת הִיא עַל כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה. הַאי קְרָא, אוּקְמוּהָ בְּרָזָא דְּחָכְמְתָא. אַחַת הִיא, מַאי אַחַת הִיא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ו, ט): אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ. וּבְהַאי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִין דִּינוֹי לְתַתָּא, וְדָאִין דִּינוֹי לְעֵילָּא בְּכֹלָּא.

וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְעַר דִּינוֹי, דְּאִין דִּינוֹי בְּהַאי כְּתָרָא, כְּדֵין כְּתִיב, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה.

[בְּשַׁלַּח נג.]

(יוֹם שִׁשִּׁי; שְׁמוֹת קפה-קפו)

בְּגִין דְּאִנּוּן צַדִּיקַיָּיא, מִתַּפְסָאן בְּחוֹבֵיהוֹן דְּרַשִּׁיעַיָּא, דִּכְתִיב (שְׁמוּאֵל ב׳ כד, טז): וַיֹּאמֶר יְיָ לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית בָּעָם רַב וְגוֹ׳, וְעַל דָּא אָמַר אִיּוֹב מִלָּה דָּא, וְלֹא אַגְמָר מִלָּה, וְאוֹקְמוּהָ טוֹל הָרַב, רִבִּי יֵיסָא אָמַר, אַחַת הִיא: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא דְּמִצְרַיִם, דִּבְגִינָהּ קָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרָאֵי, וְעָבִיד בְּהוּ נוּקְמִין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה.

רִבִּי חִיָּיא אָמַר, אִיּוֹב לָא אַלְקֵי, אֶלָּא בְּזִמְנָא דְּנָפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. אָמַר אִיּוֹב, אִי הָכִי, כָּל אַפַּיָּיא שָׁוִין, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה, פַּרְעֹה אַתְקִיף בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, וְאָמַר (שמות ה) מִי יְיָ אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקוֹלוֹ. וַאֲנָא לָא אַתְקִיפְנָא בְּהוּ, וְלָא עֲבִידְנָא מִידִי, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת ט, כ): הַיָּרֵא אֶת דְּבַר יְיָ מֵעַבְדֵי פַּרְעֹה, זֶה אִיּוֹב.

רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, אִנּוּן אַבְנֵי בַּרְדָּא, דַּהֲווֹ נַחְתִּין, אִתְעַכְּבוּ עַל יְדוֹי דְּמֹשֶׁה, לְבָתַר עָבְדוּ נוּקְמִין, בְּיוֹמֵי דִּיהוֹשֻׁעַ. וּלְזִמְנָא דְּאָתֵי, זְמִינִין לְאַחֲתָא אִנּוּן דְּאִשְׁתָּאֲרוּ, עַל אֱדוֹם וּבְנוֹתֶיהָ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (מִיכָה ז, טו): כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אַרְאֶנּוּ נִפְלָאוֹת.

דָּבָר אַחֵר, וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגוֹ׳, הַאי קְרָא לָאו רֵישֵׁיהּ סֵיפֵיהּ, וְלָאו סֵיפֵיהּ רֵישֵׁיהּ. בְּקַדְמִיתָא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל, וּבָתַר וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ. אֶלָּא אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, הַהוּא סָבָא דְּנָחַת עִם בְּנוֹי בְּגָלוּתָא, וְסָבִיל עֲלֵיהּ גָּלוּתָא, וְאָעִיל לִבְנוֹי בְּגָלוּתָא, הוּא מַמָּשׁ חָמָא כָּל אִנּוּן נוּקְמִין וְכָל גְּבוּרָאן, דְּעָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מַמָּשׁ.

וְאָמַר רִבִּי יְהוּדָה, סָלִיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהַאי סָבָא, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם חָמֵי בְּנָיךְ דְּנָפְקִין מִגּוֹ עַמָּא תַּקִּיפָא. קוּם חָמֵי גְּבוּרָן דַּעֲבָדִית, בְּגִין בְּנָיךְ בְּמִצְרַיִם.

וְהַיְנוּ דְּאָמַר רִבִּי יֵיסָא, בְּשַׁעֲתָא דְּנַטְלֵי יִשְׂרָאֵל לְנַחְתָּא בְּגָלוּתָא דְּמִצְרַיִם, דְּחִילוּ וְאֵימָתָא תַּקִּיפָא נָפַל עֲלוֹי. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב, אֲמַאי אַתְּ דָּחִיל, אַל

תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה (בְּרֵאשִׁית מו, ג). מִמַּה דִּכְתִיב אַל תִּירָא, מַשְׁמַע דְּחִילוּ הֲוָה דָּחִיל.

אָמַר לֵיהּ כִּי לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימְךָּ שָׁם. אָמַר לֵיהּ, דָּחִילְנָא דִּי יְשֵׁיצוּן בָּנַי. אָמַר לֵיהּ, אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה. אָמַר לֵיהּ תּוּ דָּחִילְנָא, דְּלָא אַזְכֵּי לְאִתְקַבְּרָא בֵּינֵי אֲבָהָתַי, וְלָא אַחֲמֵי פּוּרְקָנָא דִּבָנַי, וּגְבוּרָאן דְּתַעְבִּיד לְהוּ. אָמַר לֵיהּ, וְאָנֹכִי אַעַלְךָּ גַּם עָלֹה, אַעַלְךָּ לְאִתְקַבְּרָא בִּקְבֵרֵי אֲבָהָתָךְ. גַּם עָלֹה, לְמֵחֱמֵי פּוּרְקָנָא דִּבְרָךְ, וּגְבוּרָאן דְּאַעֲבִיד לְהוּ.

וְהַהוּא יוֹמָא דְּנָפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, סָלִיק לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם, חֲמֵי בְּפוּרְקָנָא דִּבְרָךְ, דְּכַמָּה חֵילִין וּגְבוּרָאן עֲבָדִית לְהוּ, וְיַעֲקֹב הֲוָה תָּמָן, וְחָמָא כֹּלָּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

רִבִּי יִצְחָק אָמַר, מֵהָכָא (דְּבָרִים ד, לז): וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם. מַאי בְּפָנָיו. בְּפָנָיו דָּא יַעֲקֹב, דְּאָעִיל לְכֻלְּהוּ תָּמָן. רִבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו, בְּפָנָיו דָּא אַבְרָהָם. דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית יז, יז): וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו.

תָּא חֲזֵי, אַבְרָהָם אָמַר, הַלְּבֶן מֵאָה שָׁנָה יִוָּלֵד וְגוֹ׳, אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חַיֶּיךָ, אַתְּ תֶּחֱמֵי כַּמָּה אִכְלוֹסִין, וְכַמָּה חַיָּילִין דְּיִפְקוּן מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא דְּנָפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כָּל אִנּוּן שְׁבָטִין, כָּל אִנּוּן רִבְוָון, סָלִיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, וְחָמָא לוֹן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו. רִבִּי אַבָּא אָמַר כְּלְהוּ אֲבָהָתָא אִזְדַּמְנוּ תַּמָּן בְּכָל הַהוּא פּוּרְקָנָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו. מַאי בְּפָנָיו אִלֵּין אֲבָהָתָא.

רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו: דָּא יַעֲקֹב. בְּכֹחוֹ: דָּא יִצְחָק. הַגָּדוֹל: דָּא אַבְרָהָם. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, וְכֵן בְּגִינֵיהוֹן דַּאֲבָהָתָא, אִזְדַּמַּן פּוּרְקָנָא תְּדִיר לְיִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא כו, מב): וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר. אַבָּהָתָא תִּינַח, מַהוּ וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר. אֶלָּא, לְאַכְלְלָא עִמְּהוֹן דָּוִד מַלְכָּא, דְּאִיהוּ רְתִיכָא בַּאֲבָהָתָא,

[בְּשַׁלַּח נג:]

(שַׁבַּת־קֹדֶשׁ; שְׁמוֹת קפז־קפח)

וְאִנּוּן מִתְעָרִין פּוּרְקָנָא תָּדִיר לְיִשְׂרָאֵל.

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם. וְכִי הַשְׁתָּא עָשָׂה, וְהָא מִקַּדְמַת דְּנָא אִתְעֲבִיד, מַאי אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ. אֶלָּא, יַד לָא אִקְרֵי פָּחוּת מֵחָמֵשׁ אֶצְבְּעָאן. הַגְּדוֹלָה: דִּכְלִילָן בָּהּ חָמֵשׁ אֶצְבְּעָאן אֲחָרָנִין, וְאִתְקְרוּן כְּדֵין גְּדוֹלָה. וְכָל אֶצְבְּעָא וְאֶצְבְּעָא, סָלִיק לְחוּשְׁבָּנָא רַבָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בְּהוּ נִסִּין וּגְבוּרָן, וּבְהַאי אִתְעַקְּרוּ כֻּלְּהוּ דַּרְגִּין מִשִּׁלְשׁוּלֵיהוֹן.

מִכָּאן אוֹלִיפְנָא דָּא, דִּבְחָמֵשׁ אֶצְבְּעָאן קָמַאי, כְּתִיב, וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה, כֵּיוָן דְּאִשְׁתְּלָמוּ אִנּוּן חָמֵשׁ, תּוּ לָא הֲוָה מִלָּה בִּרְשׁוּתֵיהּ דְּפַרְעֹה, כְּדֵין כְּתִיב וַיְחַזֵּק יְיָ אֶת לֵב פַּרְעֹה.

וְעַל דָּא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגוֹ', וַיַּאֲמִינוּ בַּיְיָ. וְכִי עַד הַשְׁתָּא לָא הֱאֶמִינוּ בַּיְיָ, וְהָא כְּתִיב (שְׁמוֹת ד, לא): וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ וְגוֹ'. וְהָא חָמוּ כָּל אִנּוּן גְּבוּרָאן דְּעָבַד לְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. אֶלָּא מַאי וַיַּאֲמִינוּ, הַהוּא מִלָּה דְּאָמַר, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ וְגוֹ'.

רִבִּי יֵיסָא שָׁאִיל וְאָמַר, כְּתִיב וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת, וּכְתִיב לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד עוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, מֵתִין חָמוּ לְהוּ. אָמַר לֵיהּ, אִי כְּתִיב לֹא תוֹסִיפוּ לִרְאוֹתָם חַיִּים, הֲוָה אָמֵינָא הָכִי. אָמַר לֵיהּ רִבִּי אַבָּא, יֵאוֹת שָׁאִילְתָּא.

אֶלָּא תָּא חֲזֵי, כְּתִיב (דִּבְרֵי הַיָּמִים א' טז, לו): מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם, וְתָנֵינָן, עוֹלָם לְעֵילָּא, וְעוֹלָם לְתַתָּא. עוֹלָם דִּלְעֵילָּא, מִתַּמָּן הוּא שֵׁירוּתָא לְאַדְלָקָא בּוּצִינִין. עוֹלָם דִּלְתַתָּא, תַּמָּן הוּא סִיוּמָא, וְאִתְכְּלִיל מִכֹּלָּא, וּמֵהַאי עוֹלָם דִּלְתַתָּא, מִתְעָרָן גְּבוּרָן לְתַתָּאֵי.

וּבְהַאי עוֹלָם, עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָתִין לְיִשְׂרָאֵל, וְרָחִישׁ לוֹן נִיסָא. וְכַד אִתְּעַר הַאי עוֹלָם לְמֶעְבַּד נִסִּין, כֻּלְּהוּ מִצְרָאֵי אִשְׁתְּקָעוּ בְּיַמָּא, עַל יְדָא דְּהַאי

עוֹלָם, וְאִתְרְחִישׁ לוֹן לְיִשְׂרָאֵל נִיסָא בְּהַאי עוֹלָם. וְעַל דָּא כְּתִיב, לֹא תוֹסִיפוּ לְרְאוֹתָם עוֹד עַד עוֹלָם, עַד דְּיִתְעַר הַהוּא עוֹלָם, וְיִתְמַסְרוּן בְּדִינוֹי, וְכֵיוָן דְּאִתְמְסָרוּ בֵּיהּ לְמִתְדָּן, כְּדֵין כְּתִיב וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, עַד הָעוֹלָם דַּיְקָא. כְּדֵין כְּתִיב, וַיַּאֲמִינוּ בַּיְיָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ.

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה (שְׁמוֹת טו, א). רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח (יִרְמְיָה א, ה): בְּטֶרֶם אֶצָּרְךָ בַּבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ וְגוֹ׳. זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בְּהוּ יַתִּיר מִכָּל שְׁאַר עַמִּין. וּמִסְּגִיאוּת רְחִימוּתָא דְּרָחִים לְהוּ, אוֹקִים עָלַיְיהוּ נְבִיאָה דִּקְשׁוֹט, וְרַעְיָא מְהֵימָנָא. וְאִתְּעַר עָלֵיהּ רוּחָא קַדִּישָׁא, יַתִּיר מִכָּל שְׁאַר נְבִיאֵי מְהֵימְנֵי, וְאַפִּיק לֵיהּ מֵחוּלָקֵיהּ מַמָּשׁ, מִמַּה דְּאַפְרִישׁ יַעֲקֹב מִבְּנוֹי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שִׁבְטָא דְּלֵוִי, וְכֵיוָן דַּהֲוָה לֵוִי דִּילֵיהּ, נָטַל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַעְטַר לֵיהּ בְּכַמָּה עִטְרִין, וּמָשַׁח לֵיהּ בְּמִשְׁחָ רְבוּת קַדִּישָׁא דִּלְעֵילָּא, וּכְדֵין אַפִּיק מִבְּנוֹי, רוּחָא קַדִּישָׁא לְעָלְמָא, וְזָרִיז לֵיהּ בְּהֵימְנוּיֵי קַדִּישֵׁי, מְהֵימְנוּתָא רַבָּא.

תָּנָא, בְּהַהִיא שַׁעֲתָא דְּמָטָא זְמַנֵּיהּ דְּמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימָנָא לְאַחֲתָא לְעָלְמָא, אַפִּיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוּחָא קַדִּישָׁא מִגּוֹ דְּסַפִּירוּ דְּאֶבֶן טָבָא, דַּהֲוָה גָּנִיז בְּמָאתַן וְאַרְבְּעִין וּתְמַנְיָא עִטְרִין, וְקָיְימִי קָמֵיהּ, וְאַפְקִיד לֵיהּ בְּכָל דִּילֵיהּ. וְיָהַב לֵיהּ מֵאָה וְשִׁבְעִין וּתְלַת מַפְתְּחִין. וְאַעְטַר לֵיהּ בְּחָמֵשׁ עִטְרִין, וְכָל עִטְרָא וְעִטְרָא סָלִיק וְאַנְהִיר בְּאֶלֶף עָלְמִין דְּנַהֲרִין, וּבוּצִינִין דְּגִנִּיזִין בְּגִנְזַיָּיא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא עִלָּאָה.

כְּדֵין אַעְבְּרֵיהּ בְּכָל בּוּצִינִין דִּבְגִנְתָּא דְּעֵדֶן, וְאַעֲלֵיהּ בְּהֵיכְלֵיהּ, וְאַעְבְּרֵיהּ בְּכָל חַיָּילִין וְגַיְיסִין דִּילֵיהּ. כְּדֵין אִזְדַּעְזְעוּ כֻּלְּהוּ, פָּתְחוּ וְאָמְרוּ, אִסְתָּלָקוּ מִסַּחֲרָנֵיהּ, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְּעַר רוּחָא לְשַׁלְטָאָה לְמִרְגַּז עָלְמִין. קָלָא נָפַק וְאָמַר, מַאן הוּא דֵּין, דְּכָל מַפְתְּחָן אִלֵּין

א סיון

הֲרֵי יִרְאָה עִם בֹּשֶׁת כְּלָא חַד, וּמָאן דְּלֵית בֵּיהּ בֹּשֶׁת אַנְפִּין אוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין, בְּוַדַּאי שֶׁלֹּא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינַי.

וַהֲפוֹךְ בֹּשֶׁ״ת וְתִשְׁכַּח שַׁבָּ״ת, וְהַיְינוּ בְּרֵאשִׁית יָרֵ״א שַׁבָּ״ת, דְּלָא תְּחַלֵּל לֵיהּ בְּפַרְהֶסְיָא, כְּבַר נַשׁ דְּלַאו בֵּיהּ בֹּשֶׁת אַנְפִּין, וַוי לֵיהּ מָאן דְּמְחַלֵּל שַׁבָּת מַלְכְּתָא דְּאִיהִי קֻדְשׁ, לְמֶעֱבַד לֵיהּ חֹל, דְּאוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין, כָּל הַמְשַׁתֵּמֵשׁ בְּתַגָּא חֲלָף, זֶה הַמְשַׁתֵּמֵשׁ בְּמִי שֶׁשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת, כָּל שֶׁכֵּן בְּשַׁבָּת מַלְכְּתָא.

וְעוֹד בּוֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן, עַז פָּנִים לְגֵיהִנֹּם, אִנּוּן דְּעָבְרִין עֲבֵירָה בְּיָד רָמָה, וְלֵית לוֹן בֹּשֶׁת פָּנִים מִקּוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (תְּהִלִּים לג, כג): מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יהו״ה רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאִתְּמַר בֵּיהּ (יְשַׁעְיָה ו, ג): מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִתְּמַר בֵּיהּ (מִשְׁלֵי כ, כז): חֹפֶשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן, רֹאָה כְּלָיוֹת וָלֵב (יִרְמְיָה כ, יב).

וַעֲנָוָה קְטִירָא בְּדְחִילוּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי כב, ד): עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְיָ, מָאן דְּאִית בֵּיהּ יִרְאַת יְיָ אַיְתֵי לֵיהּ לִידֵי עֲנָוָה דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה, דְּיִרְאַת יְיָ עֵקֶב לְגַבָּהּ, וְדָא דַּרְגָּא דְּמֹשֶׁה, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בַּמִּדְבָּר יב, ג): וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד, וּבְגִין דְּאִיהִי יִרְאָה עֵקֶב לְגַבָּהּ, אוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין, יִרְאָה מִלָּה זוּטְרְתִי הִיא לְגַבֵּי מֹשֶׁה.

דַּרְגָּא תְּשִׁיעָאָה בְּיִרְאַת יְיָ, כָּל מָאן דְּאִית בֵּיהּ יִרְאַת יהו״ה יִתְהַלָּל, וְכִי אִית לְבַר נַשׁ לְשַׁבָּחָא גַּרְמֵיהּ, אֶלָּא אִיהוּ מְשֻׁבָּח קָדָם

יהו״ה, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (משלי לא, ל) : שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי וְגוֹמֵר, דָּא דָּרָא דְּחִזְקָיָהוּ, דִּבְיִרְאַת יְיָ קָא אָתֵי בַּר נַשׁ לְקַיְימָא תַּרְי״ג מִצְוֹת, כְּחִשְׁבַּן בְּיִרְאַ״ת.

דַּרְגָּא עֲשִׂירָאָה בְּיִרְאַת יְיָ, אִית יִרְאָה וְאִית יִרְאָה, לַאו כָּל אַפַּיָּא שָׁוִין, אִית יִרְאָה דְּדָחִיל בַּר נַשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלָא יַלְקֶה לֵיהּ בִּרְצוּעָה, דְּאִתְמַר [ו.] בָּהּ (בְּרֵאשִׁית א, ב) : וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ, מִסְטָרָא דְּאִילָנָא דְּטוֹב וָרָע, דְּאִיהִי אַרְעָא רֵקַנְיָא, שִׁפְחָא בִּישָׁא, כְּגַוְונָא דְּחַד מֵאַרְבַּע אָבוֹת נְזִיקִין דְּאִיהוּ הַבּוֹר, וּכְגַוְונָא דְּבוֹר דְּיוֹסֵף, דְּאוּקְמוּהוּ עֲלֵיהּ הַבּוֹרָה, וְהַבּוֹר רֵק וְכוּ׳ (בְּרֵאשִׁית לז, כד), הַבּוֹרָה נֻקְבָא בִּישָׁא, בּוֹר דְּכוּרָא, וּבוֹר בְּגִין דְּאִיהוּ מִתַּמָּן, אוּקְמוּהוּ עֲלֵיהּ אֵין בּוֹר יֵרֵא חֵטְא, בָּתַר דְּלֵית בֵּיהּ יִרְאַת יְיָ.

מָאן דְּאִיהוּ דָּחִיל מִגּוֹ אוֹרַיְיתָא דְּאִיהִי תִּפְאֶרֶת, דְּמִנֵּיהּ נָפְקַת, כְּגוֹן דָּא אִיהִי שִׁקּוּלָה לְגַבֵּיהּ, וּבְגִין דָּא אֵין כָּל יִרְאָה שָׁוָה, דְּהָא יִרְאַת יְיָ הִיא מַלְכוּת דִּילֵיהּ, כְּלִילָא מִכָּל פִּקּוּדֵי אוֹרַיְיתָא, בְּגִין דְּאִיהִי יִרְאָה דְּנָפְקַת מִגּוֹ תּוֹרָה דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ יהו״ה, דִּבְגִינָהּ אוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין, גְּדוֹלָה תּוֹרָה שֶׁמְּבִיאָה לְאָדָם לִידֵי מַעֲשֶׂה, דְּאִי בַּר נַשׁ לָא יָדַע אוֹרַיְיתָא, וְאַגְרָא דְּפִקּוּדַיָּיא דִּילָהּ, וְעוֹנְשִׁין דִּילָהּ לְמָאן דְּעָבַר עַל פִּקּוּדַיָּא, וּמָאן הוּא דְּבָרָא אוֹרַיְיתָא, וּמָאן הוּא דְּיָהִיב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, אֵיךְ דָּחִיל לֵיהּ וְנָטִיר פִּקּוּדוֹי,

ב סיון

וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ (דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ כח, ט) : דַּע אֶת אֱלֹהֵי״י אָבִיךָ וְעָבְדֵהוּ.

דְּאִי בַּר נַשׁ לָא אִשְׁתְּמוֹדָע הַהוּא דְּיָהִיב לֵיהּ אוֹרַיְיתָא, וּמַנִּי לֵיהּ לְנַטָּרָא לָהּ, אֵיךְ דָּחִיל מִנֵּיהּ וְעָבִיד פִּקּוּדּוֹי, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן, וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד, וְאֵין בּוּר יְרֵא חֵטְא.

בְּגִין דְּאוֹרַיְיתָא דְּאִיהִי תרי״א מִתְּרִין דַּרְגִּין אִתְּיְהִיבַת, מֵחֶסֶד וּגְבוּרָה, דְּמִתַּמָּן תְּרִין פִּקּוּדִין אַהֲבַת חֶסֶד וּדְחִילוּ דִּגְבוּרָה דְּאִיהִי יִרְאָה, דִּבְהוֹן אִשְׁתַּלִּימוּ תַּרְיַ״ג פִּקּוּדַיָּא, וּבְגִין דְּכָל אוֹרַיְיתָא וּפִקּוּדָהָא מִתְּרִין סִטְרִין אִתְּיְהִיבַת, אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד, וְאֵין בּוּר יְרֵא חֵטְא.

וְאִי תֵּימָא, הָא חֶסֶד גְּבוּרָה דְּמִתָּמָן מַלְכוּת אִיהִי אַהֲבָה וְיִרְאָה, אֵיךְ אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן גְּדוֹלָה תּוֹרָה שֶׁמְּבִיאָה לְאָדָם לִידֵי מַעֲשֶׂה, דְּמֵהָכָא מַשְׁמַע דְּכָל הַקּוֹדֵם יִרְאָתוֹ לְחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת, אֲלָא כֹּלָּא קְשׁוֹט, תִּפְאֶרֶת אִתְקְרֵי אָדָם, כְּגַוְונָא דִּילֵיהּ הַוָּה אָדָם הֵ״א דִּלְתַתָּא, דְּאוּקְמוּהוּ עֲלֵיהּ דַּהֲוָה רֵאשׁוֹן לְמַחֲשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לִיבָּרְאוֹת, דְּאִתְּמַר עֲלַיְיהוּ אָדָם אַתֶּם, אוֹף הָכִי תִּפְאֶרֶת דְּאִיהוּ יהו״ה, אִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחֲשָׁבָה דְּאִיהִי חָכְמָה עִלָּאָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה דְּאִיהוּ ׳׳ מִן אדנ״י, חָכְמָה תַּתָּאָה, יִרְאַת יְיָ, מַלְכוּת דִּילֵיהּ.

וּבְגִין דָּא אִתְּמַר בָּהּ (וַיִּקְרָא יב, ד) : אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ, אִתְּתָא אִית לָהּ לְאַקְדָּמָא בְּכָל פִּקּוּדַיָּא, דְּאִתְּמַר בָּהּ אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִּתְהַלָּל

(מִשְׁלֵי לא ל), וּבְגִין דָּא מָצָא אִשָּׁה בְּקַדְמֵיתָא, מָצָא טוֹב (שָׁם יח, כב), דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תְּהִלִּים קמה, ט) : טוֹב יהו״ה לַכֹּל.

וְאִי אַקְדִּים לָהּ בִּצְלוֹתָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ (תְּהִלִּים נא, יז) : אדנ״י שְׂפָתַי תִּפְתָּח, מִיָּד (מִשְׁלֵי ח, לה) : וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיהו״ה, וּבְגִין דָּא כַּוָּנָה דְּאִיהִי מַחֲשָׁבָה, צָרִיךְ לְאַקְדָּמָא לְמִצְוָה, וּבְגִין דָּא שַׁוִּיאוּ רַבָּנָן כְּוֹן מַחֲשַׁבְתָּא דִּצְלוֹתָא בִּבְרָכָה קַדְמָאָה, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ אִם לָא כְּוֹן בִּבְרָכָה רִאשׁוֹנָה חוֹזֵר לְרֹאשׁ, וּבְגִין דָּא צָרִיךְ לְאַקְדָּמָא יְרָאָה מִסִּטְרָא דִּשְׁכִינְתָּא, בֵּין בְּאוֹרַיְיתָא, בֵּין בְּפִקּוּדַיָּיא, אֲבָל מִסִּטְרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, צָרִיךְ לְאַקְדָּמָא אוֹרַיְיתָא לְיִרְאָה בְּכָל פִּקּוּדַיָּיא, דְּיִרְאָה דְּאוֹרַיְתָא אִית, דְּאִתְקְרֵי נוּקְבָא תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, דִּבְגִינָהּ אִתְמַר תַּמָּן אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר (דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ טז, לג).

עָנָה מַלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם וְאָמַר הֵן הֵן מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה, מֵהַאי אָ״ז תַּלְיָין ע״ב שְׁמָהָן דְּהַיְנוּ חֶסֶד, דְּבֵיהּ צָרִיךְ לְאַתְקָנָא כָּרְסַיָּא לְמָארֵיהּ, בְּכַנְפֵי מִצְוָה, וְיֵשֵׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת, עִשּׁוּר אֱמֶת מ״ה יו״ד ה״א וא״ו ה״א, מוֹרִיד הַטָּ״ל לְאַנְהָרָא לְגַבֵּי הֵ״א.

דְּאִיהוּ כְּלִיל תְּלַת בִּרְכָאן קַדְמָאִין דִּצְלוֹתָא, וּתְלַת בַּתְרָאִין, וְדָא עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי מָה, דְּאִנּוּן לְקַבְלַיְיהוּ תְּרִין שְׁמָהָן יהו״ה אדנ״י, וּתְמַנְיָא אַתְוָון, דְּאִנּוּן עַשְׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ (בַּמִּדְבָּר ז, פז), וְדָא כ׳ מִן כֶּתֶר, עֲשָׂרָה מִן [ו׳] שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה אדנ״י, מִתַּתָּא לְעֵילָּא מִן אֲנ״י עַד אַיִ״ן, עֲשָׂרָה מֵעֵילָּא לְתַתָּא מֵעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא דְּאִיהוּ יהו״ה, וּבְגִין דָּא כ׳ כְּלִיל לוֹן.

ג סיון

וּבְקֵץ דְּפוּרְקָנָא מִ׳דַּלֵּג עַל הֵ׳הָרִים (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ח), דָּא מ״ה, וְלֵית הָרִים אֶלָּא אֲבָהָן, דְּאִנּוּן מֶרְכַּבְתֵּיהּ, אוֹף הָכִי מִ׳קַּפֵּץ עַל הַ׳גְּבָעוֹת אִנּוּן אִמָּהָן, אהי״ה אדנ״י, בְּהַהוּא זִמְנָא אָ״ז יָשִׁיר מֹשֶׁה וְכוּ׳ (שְׁמוֹת טו, א), וְכֻלָּא אִתְקַשַּׁר וְאִתְכְּלִיל בְּחַ״י עָלְמִין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי י, ו): בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק.

וְאִית כְּבוֹד נִבְרָא כְּגַוְונָא דִּכְבוֹד נֶאֱצָל, מִסִּטְרָא דִּכְבוֹד נִבְרָא אָמְרִין יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אָדוֹן עַל כֹּלָּא אִם כַּעֲבָדִים, וּמִסִּטְרָא דִּכְבוֹד נֶאֱצָל אִתְמַר בְּהוֹן אִם כְּבָנִים, אִיהוּ עִלַּת עַל כֹּלָּא לֵית אֱל״ה עֲלֵיהּ, וְלָא תְּחוֹתֵיהּ, וְלָא לְאַרְבַּע סִטְרִין דְּעָלְמָא, אִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין.

וְאִיהוּ אַסְחַר לְכָל סִטְרִין, דְּלָא מִתְפַּשְׁטִין יַתִּיר מִגְּבוּל דְּשַׁוִּי לְכָל חַד, וּמִדָּה דְּשַׁוִּי לְכָל חַד, וְכֻלְּהוּ בִּרְשׁוּ דִּילֵיהּ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד.

אדנ״י מֶרְכָּבָה לְיהו״ה, וּבָהּ אִתְעַטַּף, וְאוֹף הָכִי יהו״ה אִתְעַטַּף בְּאהי״ה לְמִבְרֵי עָלְמָא, אֲבָל שֵׁם יהו״ה אִיהוּ מֶרְכָּבָה לְמָארֵיהּ לְכֶתֶר עִלָּאָה, וּבְגִין דָּא (שְׁמוּאֵל א׳ ב, ב): אֵין קָדוֹשׁ כַּיהו״ה, עִלַּת עַל כֹּלָּא טָמִיר וְגָנִיז בְּכֶתֶר, וּמִנֵּיהּ אִתְפַּשַּׁט נְהוֹרֵיהּ עַל יהו״ה, דְּאִיהוּ י׳ חָכְמָה, ה׳ בִּינָה, ו׳ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן, ה׳ מַלְכוּת, וְהַאי אִיהוּ אִתְפַּשְׁטוּתֵיהּ מֵעֵילָא לְתַתָּא, וְאוֹף הָכִי אִתְפַּשַּׁט נְהוֹרֵיהּ עַל י׳ מִן אדנ״י מִתַּתָּא לְעֵילָּא, עַד אֵין סוֹף, דְּאִתְרְמִיז בְּאדנ״י אַי״ן, וּבְגִין דָּא י׳ י׳ מִן יאהדונה״י עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף, דָּא כ׳ מִן כֶּתֶר, וּמָארֵי דְּכֻלָּא לֵית בֵּיהּ צִיּוּר דְּאוֹת וּנְקוּדָה, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה מ, יח):

וְאֶל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֶשְׁוֶה, וְאֶל מִי תְדַמְיוּן אֵ״ל, וּמַה דְּמוּת תַּעַרְכוּ לוֹ.

אִיהוּ צַיְיר בְּתְרִין אַתְוָון תְּרֵין עָלְמִין, בְּאָת י׳ צַיְיר עָלְמָא דְּאָתֵי, וּבְאָת ה׳ עָלְמָא דֵּין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם כו, ד): כִּי בְיָ״ה יהו״ה צוּר עוֹלָמִים.

וּמְקוֹרִין דְּכָל שְׁמָהָן אִנּוּן יו״ד ה״י וי״ו ה״י, יהו״ה, יו״ד ה״א וא״ו ה״א, יהו״ה, כָּל יו״ד אִיהִי אַחֲזֵי יהו״ה, כָּל א׳ אַחֲזֵי אהי״ה לְעֵילָּא, אדנ״י לְתַתָּא, הָכָא שֵׁם יהו״ה אִיהוּ בְּכִנּוּיֵיהּ חַד, בְּגִין דְּמִנֵּיהּ אִשְׁתַּכַּח כִּנּוּיֵיהּ, אֲבָל מִסִּטְרָא דַּעֲשַׂר סְפִירָן דִּבְרִיאָה, לַאו שֵׁם יהו״ה וְכִנּוּיֵיהּ חַד, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם מג, ז): כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו וכו׳, הֲרֵי סְפִירוֹת אִתְקְרִיאוּ בְּשֵׁם יהו״ה, וּבְשֵׁם אדנ״י, וְאִנּוּן דְּאדנ״י אִתְבְּרִיאוּ.

וּבְגִין דָּא אִית שְׁמָהָן דַּמְיִין לְחוֹתָמָא דְּמַלְכָּא, דִּבְהוֹן אִשְׁתְּמוֹדָע דְּיוֹקְנָא דְּמַלְכָּא וּמַטְרוֹנִיתָא צִיּוּרָא מַמָּשׁ, וְאִית שְׁמָהָן דְּאִנּוּן כְּגַוְונָא דִּרְשִׁימוּ דְּצִיּוּרָא דְּחוֹתָמָא בְּשַׁעֲוָה, וְהָכִי דְּחִילִין מֵהַהוּא רְשִׁימוּ כְּאִילּוּ הֲוָה מַלְכָּא מַמָּשׁ, אֲבָל אָדוֹן עַל כֹּלָּא לֵית לֵיהּ מִכָּל אִלֵּין צִיּוּרִין כְּלָל, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם מ, יח): וְאֶל מִי תְדַמְיוּן אֵ״ל וְכוּ׳.

וּמִסִּטְרָא דְּצִיּוּרִין דְּשַׁעֲוָה, חָמָא יְחֶזְקֵאל כָּל אִלֵּין מַרְאוֹת דְּחָמָא, וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּהוֹן (יְחֶזְקֵאל א, כו): וּדְמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם, וְלָא מַרְאֵה אָדָם מַמָּשׁ, כְּמַרְאֵה חַשְׁמַ״ל וְלָא חַשְׁמַ״ל,

ד סיון

כְּמַרְאֵה אֵשׁ בֵּית לָהּ סָבִיב, הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד יְיָ, וְלָא כְּבוֹד יְיָ מַמָּשׁ, אֶלָּא מַרְאֵה צִיּוּר דִּילֵיהּ.

פְּתַח וְאָמַר, יְחֶזְקֵאל נְבִיאָה, קוּם מִשִּׁינָתָךְ לְגַלָּאָה הָכָא מַרְאוֹת דְּאִתְגַּלְיָין לָךְ, דְּכֻלְּהוּ לְגַבָּךְ בְּאַרַח סָתִים וּבְאִתְגַּלְיָא, בְּאִתְגַּלְיָא צִיּוּרִין, אֲבָל בְּסִתִימוּ דְּעַיְינִין דְּיוּקְנָא דְּמַלְכָּא וּמַטְרוֹנִיתָא, כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן הַהוּא דְּלֵית לֵיהּ דְּיוּקְנָא, דִּבְגִינֵיהּ אִתְּמַר הַאי קְרָא לְמָאן דְּצַיֵּיר בֵּיהּ דְּיוּקְנָא (דְּבָרִים כז, טו): אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וכו׳, וְשָׂם בַּסָּתֶר, בְּסִתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַאֲפִלּוּ מִכָּל מַה דְּבַר נַשׁ יָכִיל לְאִסְתַּכָּלָא בְּעֵינָא, וַאֲפִילוּ מִכָּל דְּיוּקְנִין דְּאַחֲזֵי לִנְבִיאֵי.

צוּרַת דְּיוּקְנָא דִּכְלִילָא מִכַּמָּה נְהוֹרִין, חַד וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁם א כְּמַרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא (יְחֶזְקֵאל א, כו), דָּא אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא, וְאִיהוּ לְעֵילָּא כְּגַוְונָא דָּא א וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת [ז.] הַסַּפִּיר (שְׁמוֹת כד, י), כְּגַוְונָא דָּא א וְכֻלָּא א, נְקוּדָה דָּא הוּא כְּגוֹן חֹל״ם לְעֵילָּא כֶּתֶר עֶלְיוֹן, דְּרָכִיב עַל י״ה דְּאִנּוּן חָכְמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבַּן חֹלֶם, וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר חִירֵק, וְדָא מַלְכוּת, וְהָאָרֶץ הֲדוֹם רַגְלָי, אִיהִי תְּחוֹת ו״ה, דְּאִיהוּ חֻשְׁבּוֹן חִר״ק, וְהָכִי סְלִיק א יהו״ה יו״י.

וְעוֹד רָקִיעַ דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דִּכְלִיל שֵׁם יהו״ה, וְאִיהוּ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן בְּאֶמְצָעִיתָא, דַּעֲלֵיהּ אִתְּמַר (יְחֶזְקֵאל א, כב): נָטוּי עַל רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה, דַּעֲלֵיהּ אִתְּמַר (תְּהִלִּים קד, ב): נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה, כְּגַוְונָא דָּא \ בְּאֶמְצַע א, נוֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי (יְשַׁעְיָה מד, כד), מָאן נָטָה לֵיהּ, עִלַּת עַל כֹּלָּא לְבַדּוֹ, יְחִידָא בְּלָא תִּנְיָינָא לְמֶעֱזַר לֵיהּ.

תְּנַיְינָא (יְחֶזְקֵאל א, כו), וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה דָּא אִיהוּ יֵוְד הֵא וְאָו הָא כְּלִיל תֵּשַׁע נְקוּדִין, וַעֲשִׂירָאָה שְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִכֻּלְהוּ, וְכֻלָּא א, דְּלֵית אָדָם בְּלָא א׳, וְכֻלָּא אִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, אִיהוּ יהו״ה דְּכְלִיל א, וְאִיהוּ שְׁמָא מְפָרַשׁ דְּכְלִיל א לְאַחְזָאָה דְּאִם רָץ לִבְּךָ שׁוּב לְאָחוֹר.

תְּלִיתָאָה, כְּמַרְאֵה אֵשׁ בֵּית לָהּ סָבִיב, וְדָא שְׁכִינְתָּא, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן, דְּנִשְׁמָתִין דּוּמִין קֶדֶם שְׁכִינְתָּא כְּנֵרוֹת לִפְנֵי הָאֲבוּקָה, וּבְגִין דָּא כְּמַרְאֵה אֵשׁ בֵּית לָהּ (שָׁם א, כז), וְאִיהִי בֵּי כְּנִישְׁתָּא דִּלְעֵילָא, אֵ״שׁ נֹגַ״הּ, כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים (יְשַׁעְיָה נו, ז), וְאִיהִי אֵשׁ בֵּית לָהּ מִסִּטְרָא דִּגְבוּרָה, דְּאִיהִי ב׳, יוֹמָא תְּנַיְינָא דְּאִתְבְּרֵי בֵּיהּ גֵּיהִנָּם, א׳ יוֹמָא קַדְמָאָה דְּאִתְבְּרֵי בֵּיהּ גַּן עֵדֶן, וְדָא חֶסֶד, עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא כְּמַרְאֵה אָדָם כְּלִיל תַּרְוַיְהוּ, וָא״וּ לִימִינָא אֶחָ״ד, ל״ב לִשְׁמָאלָא יו״ד ה״א ה״א.

מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה, וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה, אִנּוּן תְּרֵין שׁוֹקִין, תְּרֵין נְבִיאֵי קְשׁוֹט, וְאִנּוּן רְבִיעָאָה וַחֲמִשָּׁאָה לְחֶסֶד, דְּמִתַּמָּן בְּנָיָנָא דְּעָלְמָא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים פט, ג) : עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה, ה׳ עִלָּאָה אִתְפַּשְׁטַת עַד הַוֹּד, חֲמִשִּׁין תַּרְעִין, וּבְגִין דָּא קָא רָמִיז עֲלָהּ, רָאִיתִי כְּמַרְאֵה אֵשׁ בֵּית לָהּ, וּבָהּ שִׁית מַרְאוֹת.

ה סיון

שְׁבִיעָאָה, (יְחֶזְקֵאל א, כח) כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת, הַקֶּשֶׁת דָּא צַדִּיק יְסוֹד עָלְמָא, כְּמַרְאֵה דִּילָהּ לְתַתָּא מטטרו״ן, דָּא חָזָא יְחֶזְקֵאל, דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל מַרְאוֹת.

חֵיזוּ תְּמִינָאָה, כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב, דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, דְּאִתְמַר בָּהּ (יִרְמְיָה לא, כא) : נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר, וּבְגִין דָּא כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב, אֵשׁ נֹגַהּ.

תְּשִׁיעָאָה, הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד יהו״ה, חָכְמָה עִלָּאָה, דְּמוּת דִּילָהּ חָזָא יְחֶזְקֵאל לְתַתָּא, וְלָא חָכְמָה.

וְכַד מָטָא לְדְמוּת כֻּתֶּר דְּאִיהוּ דַּרְגָּא עֲשִׂירָאָה, חֲזִי מַה כְּתִיב בֵּיהּ, וָאֵרְאֶה וָאֶפֹּל עַל פָּנַי, דְּלָא יָכִיל לְמִסְבַּל, וְאִם מַרְאוֹת דִּלְתַתָּא הָכִי, כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מַרְאוֹת עִלָּאִין דִּסְפִירוֹת דִּבְרִיאָה, כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מַרְאוֹת דַּאֲצִילוּת.

וּבְרָזָא דְּאָת א תִּשְׁכַּח חֹל״ם חִיר״ק שׁוּרֵק כְּגַוְונָא דָּא :׃ וְ וְאִיהוּ גַּלְגַּל דְּאִתְהַפַּךְ לְשִׁית סְטְרִין לְעֵילָּא וּלְתַתָּא וּלְאַרְבַּע סְטְרִין, אִתְהַפַּךְ לִימִינָא וְסָהִיד עַל עִלַּת עַל כֹּלָּא דְּלֵית אֱל״ה אָחֳרָא לִימִינָא דְּעָלְמָא, אִתְהַפַּךְ לְשִׂמְאלָא וְסָהִיד עֲלֵיהּ, וְהָכִי לְכָל סְטָרָא סָהִיד עַל יְחוּדֵיהּ, דְּלֵית אֱל״ה אָחֳרָא עֵילָּא וְתַתָּא וּלְאַרְבַּע סְטְרִין, הַאי אִיהוּ דְּאוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין כְּדֵי שֶׁתַּמְלִיכֵהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.

וּ כְּלִיל תְּלַת נְקוּדִין, עֵילָּא וְתַתָּא וְאֶמְצָעִיתָא, דְּסַהֲדִין, וּתְלַת סַהֲדִין תְּחוֹתַיְיהוּ לְתַתָּא, עַל עִלַּת עַל כֹּלָּא דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן

וּמְבַלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִי״ם, דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית נְקוּדִין כְּחוּשְׁבַּן ו׳, דְּסַהֲדִין עַל עִלַּת עַל כֹּלָּא, דְּלֵית אֱל״ה אָחֳרָא לְשִׁית סִטְרִין אֶלָּא הוּא, הָא תֵּשַׁע נְקוּדִין דִּכְלִילָן בְּאָת ו׳ מִן א, וְאָת א׳ בֵּיהּ אִשְׁתַּלִּימוּ לְעֶשֶׂר, וּבֵיהּ כֻּלְּהוּ אָזְלִין לַאֲתַר חָד, הָא הָכָא רָזָא דְּבִנְיָנָא דִּיחֶזְקֵאל [ז׃] בְּרָזָא דִּנְקוּדִין.

וְעוֹד רָזָא נְקוּדֵי צָרִיךְ לְאַחֲזָרָא עֲלַיְיהוּ, פַּתָּח בְּחוּשְׁבַּן אוֹתִיּוֹתָיו אִיהוּ יו״ד, וּכְתִיב (תְּהִלִּים קמה, טז) : פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן, וְאוּקְמוּהוּ אַל תִּקְרֵי יָדֶךָ אֶלָּא יוּדֵי״ךָ, וְאִינוּן י״י מִן יאהדונה״י, וּבְאָן אֲתַר מִתְפַּתְּחִין בִּרְקִיעָא דְּאִיהוּ פַּתָּח, וְאִיהוּ מַפְתֵּחַ כְּלִיל אהדונ״ה שִׁית אַתְוָון בְּאֶמְצַע י״י, וּתְרֵין יוּדִין עִם רָקִיעַ דְּאִיהוּ ו׳ סָלִיק לְחוּשְׁבַּן יהו״ה.

קָמֵץ רָקִיעַ וְנִיצוֹץ, אִנּוּן י״ו, אִיהוּ קוֹמֶץ כָּל נְקוּדִין, דְּאִנּוּן שִׁית סְרֵי כְּחֶשְׁבַּן שִׁית סְרֵי אַנְפִּין דְּחֵיוָן, וּבְגִין דָּא אִיהוּ קוֹמֶץ כָּל נְקוּדִין, צֵר״י אִיהוּ חוּשְׁבַּן ו׳ ו׳, וּתְחוֹת צַדִּיק תְּרֵין נִיצוֹצִין דְּאִנּוּן י׳ י׳, אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאִנּוּן ו׳ ו׳ י׳ י׳ סָלְקִין ל״ב, וְאִנּוּן ל״ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חָכְמָה, וּנְקוּדָה תְּחוֹת ר׳ מִן צֵר״י דְּאִיהִי י׳ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֲרֵי מ״ב, וּבְגִין דָּא צֵר״י, בֵּיהּ צַיִּיר עָלְמִין, וַיִּיצֶר הַמָּן צֵר״י, בֵּיהּ צַיִּיר אָדָם, הֲרֵי רָזָא דְּנָקוּד צֵרִי מ״ב, וּתְלַת אַתְוָון הֲרֵי מ״ה, כְּחוּשְׁבַּן אָדָ״ם.

שְׁבָא אוּף הָכִי (בְּרֵאשִׁית א, טז) : אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטֹן וגו׳, וּבֵיהּ רָזָא מ״ב, וּבֵיהּ רָזָא דְּאָדָם, כְּגַוְונָא דָּא,

ו סיון

חֶשְׁבַּן שְׁבָא ו׳, וּתְלַת נִיצוֹצוֹת וְרָקִיעַ י׳ י׳ י׳ ו׳ דְּחוּשְׁבָּנֵהוֹן ל״ו, הֲרֵי מ״ב, וּתְלַת אַתְוָון שְׁבָ״א הֲרֵי מ״ה, וְרָזָא דְּמִלָּה (שְׁמוֹת ג, יג): וְאָמְרוּ לִי מַה שְׁמוֹ מָ״ה אוֹמַר אֲלֵיהֶם, וְנִקּוּד שְׁבָ״א נָקוּד בְּשֵׁם יהו״ה בְּאוֹרַיְיתָא.

סָגוֹל חַ״י חֶשְׁבָּנֵיהּ, וְאִיהוּ ו׳ ו׳ ו׳ מִן וַ׳יִּסַּע וַ׳יָּבֹא וַ׳יֵּט, וּתְלַת נְקוּדִין י׳ י׳ י׳ אִיהוּ ח״ם, וְאַרְבַּע אַתְוָון מִן סָגוֹ״ל אִיהוּ חמ״ד, וְתֵיבָה הָא אִינּוּן חַמָּ״ה, פְּנֵי מֹשֶׁה כִּפְנֵי חַמָּה.

חֹלֶם חָסֵר ו׳ חוּשְׁבָּנֵיהּ י״ה, וּתְלַת נִיצוֹצוֹת י׳ י׳ י׳ הָא אִנּוּן מ״ה, שְׁמָא מְפָרַשׁ יו״ד ה״א וא״ו ה״א, וְעִם תְּלַת אַתְוָון וְתֵיבָה הָא אִיהוּ מ״ט, כְּחוּשְׁבַּן מ״ט אַתְוָון דִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ׳ (דְּבָרִים ו, ד), בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וכו׳, וְאוּקְמוּהוּ רַבָּנָן דְּמַתְנִיתִין, חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִּינָה נִבְרְאוּ בָּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמֹשֶׁה, חוּץ מֵאֶחָד, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים ח, ו): וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִי״ם, וּלְתַתָּא בְּמַלְאָכִים אִנּוּן מ״ט פָּנִים טָהוֹר מִן מטטרו״ן, דְּאִיהוּ חֹלֶ״ם בְּמַלְאָכִים.

חִירֵק עִם חוּשְׁבַּן אַתְוָון אִיהוּ א״ם, חִרֵק חוּשְׁבָּנֵיהּ ו״ה, וּתְלַת נִיצוֹצוֹת י׳ י׳ י׳ תְּלָתִין, הָא אִיהוּ א״ם.

שֶׁרֵק אִיהוּ חוּשְׁבַּן אַתְוִוי ו׳, וְחָמֵשׁ נִיצוֹצוֹת חַמְשִׁין, הָא נ״ו, תְּלַת אַתְוָון וְתֵיבָה הָא אִנּוּן ס׳, סוֹד יהו״ה לִירֵאָיו, וּבְיהּ (יִרְמְיָה לא, ו): רָ׳נּוּ׳ לְיַעֲקֹ׳ב שִׂ׳מְחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּרֵ״ק.

דְּכָל נְקוּדֵי מֵחָכְמָה עִלָּאָה מִתְפַּשְׁטָאן, תִּשְׁעָה עַד מַלְכוּת, וְטַעֲמֵי מִכְּתָר עַד מַלְכוּת, וְשׁוּרֵ״ק צַדִּיק יְסוֹד עֶלְמָא, בֵּיהּ סוֹד שׁוּרֵק תְּנֵיְינָא בְּתוֹסֶפֶת ו׳ מ״ב.

וְעוֹד קָמֵ״ץ, אוּקְמוּהוּ מָארֵי דְּקִדּוּק דְּאִיהוּ תְּנוּעָה גְּדוֹלָה, בְּגִין דְּאִיהוּ קַדְמָאָה דְּכֻלְּהוּ נְקוּדִין דִּסְפִירָאן, אַף עַל גַּב דְּכֻלְּהוּ שְׁמָהָן קַדִּישִׁין אִתְעֲבִידוּ דָּא כְּסָא לְדָא, כְּגוֹן בְּרָא דְּצָרִיךְ לְמִפְלַח לַאֲבוֹי וּלְאִמֵּיהּ, וּלְמֶעֱבַד לְגַרְמֵיהּ לְגַבַּייְהוּ כְּעֶבֶד, וְשַׁמָּשׁ, וְכָרְסַיָּיא, וּמַצָּב תְּחוֹתַייְהוּ, הָכִי אִנּוּן סְפִירָן דָּא לְדָא, וּבְגִין דָּא אִית נְקוּדָה מַלְכָּא, וְאִית נְקוּדָה עַבְדָּא לְגַבֵּיהּ, כְּגוֹן שְׁבָ״א דְּאִיהוּ עֶבֶד לְקָמֵ״ץ, וְרָץ בִּשְׁלִיחוּתֵיהּ וּמְזַנֵּב אַחֲרָיו, אֲבָל בְּאַתְרֵיהּ מַלְכָּא אִיהוּ.

וְרָזָא דְּקָמֵ״ץ, חוּשְׁבַּן קָמֵץ י״ד, וּתְלַת נִיצוֹצֵי וְרָקִיעַ נ׳, מ׳ דְּאִיהוּ מֶלֶךְ, אִנּוּן רְמִיזִין אַרְבַּע יוּדִין מִן יו״ד ה״י וי״ו ה״י, וְלַאו לְמַגָּנָא אִתְמַר בֵּיהּ מֶלֶךְ, דְּאִיהוּ מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל מַלְכִין.

פַּתָּ״ח אִיהוּ מ״ב, חוּשְׁבַּן פַּתָּח אִיהוּ כ׳, וְנִיצוֹץ וּתְרִין רְקִיעֵי וו״י, הָא מ״ב, כ״י בְּ״י חָשַׁק וַאֲפַלְטֵהוּ (תְּהִלִּים צא, יד), פְּתָחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם וְכוּ׳ (תְּהִלִּים קיח, יט), בָּ״ם אַרְבָּעִים וּתְרִין, כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְטֵהוּ, חָשַׁק חִירֵק שְׁבָא קָמֵץ מִן אָבְגַיְתָן, קָמֵץ קוֹמֶץ [ח.] סָתִים בְּאָת יו״ד, פַּתָּ״ח אִתְפַּתַּח בֵּיהּ בְּחָמֵשׁ אֶצְבְּעָאן דְּאִנּוּן ה׳, וְכַמָּה רָזִין בְּנִקּוּדֵי, וְהַאי אִיהוּ אָבֹא בָם אוֹדֶה יָ״ה, וּפַתָּח עֲלֵיהּ אִתְמַר (תְּהִלִּים קיח, יט) : פְּתָחוּ לִי וְכוּ׳, זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָ״ה.

מַלְאָכִין אִית דְּמִשַּׁמְּשִׁין לְאִלֵּין נְקוּדִין, וְאִנּוּן אַתְוָון, דְּאִנּוּן כְּסוּסְוָון לִנְקוּדֵי,

ז סיון

וְטַעֲמֵי מַנְהִיגֵי לוֹן, וְאִנּוּן תְּנוּעוֹת לְגַבַּייְהוּ, כְּגוֹן עַל פִּי יהו״ה יַחֲנוּ, וְעַל פִּי יהו״ה יִסָּעוּ (בְּמִדְבַּר ט, כ), וְאִנּוּן נְקוּדִין לְגַבֵּי טַעֲמֵי, כְּעָאנָא בָּתַר רַעְיָין דְּאַנְהִיגִין לוֹן לְכָל סִטְרָא, לְסַלְקָא וּלְנַחְתָּא עֵילָא וְתַתָּא, וּלְאַנְהָגָא לוֹן לְכָל סִטְרָא לִימִינָא וּשְׂמָאלָא לְקַמָּא וְלַאֲחוֹרָא.

וְטַעֲמֵי אִנּוּן נִשְׁמָתִין, וּנְקוּדִין רוּחִין, וְאַתְוָון נַפְשִׁין, אִלֵּין מִתְנַהֲגִין בָּתַר אִלֵּין, וְאִלֵּין בָּתַר אִלֵּין, אַתְוָון מִתְנַהֲגֵי בָּתַר נְקוּדֵי, וּנְקוּדֵי בָּתַר טַעֲמֵי, כִּי גָּבוֹהַּ מֵעַל גָּבוֹהַּ שׁוֹמֵר (קֹהֶלֶת ה, ז), וְעוֹד אַתְוָון אִנּוּן אֵשׁ, נְקוּדֵי רוּחַ, אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ (יְחֶזְקֵאל א, יב), וְאִנּוּן כְּמַבּוּעֵי מַיָּא, דְּאִתְמַר עֲלַייְהוּ (תְּהִלִּים קד, י): הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים, יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי וְגוֹ׳, אִלֵּין אַתְוָון.

וְאִית דְּשַׁוִּי לוֹן לְאַתְוָון, מַיִם אֵשׁ רוּחַ וְעָפָר אַרְבַּע רַגְלִין דְּכָרְסַיָּא, נְקוּדֵי אָדָם לָשֶׁבֶת עַל הַכִּסֵּא, מִסְטְרָא דְאַבָּא יוּדִי״ן לְעֵילָא, מִסְטְרָא דִּבְרַתָּא יוּדִי״ן לְתַתָּא, מִסְטְרָא דְּבֵן וָוִי״ן לְעֵילָא, כְּגַוְונָא דָּא וו״י, מִסְטְרָא דְּאַבָּא וָוִי״ן לְתַתָּא, כְּגַוְונָא דָּא יו״ו, הֵהִי״ן דְּאִמָּא כְּגַוְונָא דָּא הה״ו הה״י, הֵהִי״ן דִּבְרַתָּא כְּגַוְונָא דָּא יה״ה וה״ה, וְהָכִי בְּכָל הַוָיָה וַהֲוָיָה.

וְעוֹד מָאן דְּאוֹלִיף אִלֵּין הַוָיָין, צָרִיךְ לְאוֹלָפָא לוֹן לְמִבְנֵי בְּהוֹן בִּנְיָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (מְלָכִים א׳ יח, ל): וַיְרַפֵּא אֶת מִזְבַּח יְהוָ״ה הֶהָרוּס, וְרָזָא דְּמִלָּה דְּיָכְלִין לְמֶהֱוֵי בְּאַתְוָוי דִּשְׁמֵיהּ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת יט, כא): פֶּן יֶהֱרְסוּ אֶל יהו״ה, וּבְגִין דָּא דְּיֶהֱרְסוּ לוֹן בְּחוֹבַייְהוּ, צָרִיךְ לְמִבְנֵי לוֹן בְּצִלּוֹתְהוֹן.

דְּאָת י׳ אִיהִי אֻבָּן יְסוֹדָא דִּבְנִינָא, י״י מִן יי״ה, מִן יי״ו, מִן וי״י, בְּהוֹן אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח יְהוָ״ה אֱלֹהֶי״ךָ (דְּבָרִים כז, ו) דָּא ה׳, ו׳ דָּא קוֹרָה וְעַמּוּדָא, לְסְמוֹךְ עֲלָהּ בַּיִת, וּבְגִין דָּא חִבּוּרָא דְּתִלַּת אַתְוָון בַּיִת, ב׳ בְּנִינָא, י׳ יְסוֹד בְּנִינָא, ת׳ תִּפְאֶרֶת, וְאִנּוּן ב׳ מַלְכוּת, י׳ יְסוֹד סְפִירָה תְּשִׁיעָאָה, דְּאִיהוּ סוֹמֵךְ גְּאוּלָה לִתְפִלָּה, וּבֵיהּ סוֹמֵךְ יהו״ה לְכָל הַנּוֹפְלִים (תְּהִלִּים קמה, יד), ת׳ תִּפְאֶרֶת, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (יְשַׁעְיָה, מד יג) : כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת, וּבֵיהּ כָּל הַזּוֹקֵף זוֹקֵף בְּשֵׁם, אֲבָל לְגַבֵּי יְסוֹד כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבָרוּךְ, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי י, ו) : בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק.

וְאִיהוּ עֵרוּב, דְּיַשְׁפִּיל בֵּיהּ הַקּוֹרָה אִם הִיא לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִים, דְּאִיהִי יו״ד, דִּלְעֵילָּא מֵעֶשְׂרִים, דְּאִיהוּ כ׳ כֶּתֶר, אִיהוּ עִלַּת הָעִלּוֹת עַל כֻּלָּא, דְּלֵית עֵינָא שַׁלִּיט עֲלֵיהּ, וּבְגִין דָּא מָבוֹי דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה דְּאִיהִי י׳ זְעִירָא, עֲשָׂרָה טְפָחִים שְׁעוּרָהּ, בֵּיהּ צָרִיךְ לְהַשְׁפִּיל הַקּוֹרָה דְּאִיהוּ ו׳, אֲבָל לְגַבֵּי סֻכָּה דְּאִיהִי אִימָּא, דְּשַׁעוּר דִּילָהּ יו״ד דְּאִיהוּ כ׳ כֶּתֶר, לְעֵילָּא מִכֶּתֶר לֵית אָדָם דְּמֻרְכָּבָה דָּר בֵּיהּ גּוֹ סֻכָּה, דְּלֵית עֵינָא שַׁלִּיט עֲלֵיהּ.

וּמָקוֹר דְּאִלֵּין הֲוַיִין כְּחֶשְׁבַּן חֶסֶד, דִּבְהוֹן צָרִיךְ לְמִבְנֵי בִּנְיָנָא דָּא דְּאִנּוּן מֵחֶסֶד, דְּמָקוֹר דַּהֲוָיָתֵיהּ אִיהוּ יו״ד ה״י וי״ו ה״י,

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.




לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת נשא

א	יום ראשון	**ראש חודש סיון, מ"ה לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:26 | סו"ז תפילה ..... 10:16 נץ החמה ..... 5:38 | חצות היום ..... 12:34 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:13 | שקיעה ..... 7:30 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:06 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:43	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין יז **ירושלמי:** בבא קמא טו **תוספתא:** חגיגה ב **נ"ך:** דברי הימים ב ד **משניות:** כתובות יא **זהר:** שמות א עמ' קעה-קעו	17
ב	יום שני	**מ"ו לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:25 | סו"ז תפילה ..... 10:15 נץ החמה ..... 5:37 | חצות היום ..... 12:34 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:13 | שקיעה ..... 7:31 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:06 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:44	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין יח **ירושלמי:** בבא קמא טז **תוספתא:** חגיגה ג **נ"ך:** דברי הימים ב ה **משניות:** כתובות יב **זהר:** שמות א עמ' קעז-קעח	18
ג	יום שלישי	**מ"ז לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:25 | סו"ז תפילה ..... 10:15 נץ החמה ..... 5:37 | חצות היום ..... 12:34 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:12 | שקיעה ..... 7:32 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:06 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:45	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין יט **ירושלמי:** בבא קמא יז **תוספתא:** יבמות א **נ"ך:** דברי הימים ב ו **משניות:** כתובות יג **זהר:** שמות א עמ' קעט-קפ	19
ד	יום רביעי	**מ"ח לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:24 | סו"ז תפילה ..... 10:15 נץ החמה ..... 5:36 | חצות היום ..... 12:35 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:12 | שקיעה ..... 7:32 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:05 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:45	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין כ **ירושלמי:** בבא קמא יח **תוספתא:** יבמות ב **נ"ך:** דברי הימים ב ז **משניות:** נדרים א **זהר:** שמות א עמ' קפא-קפב	20
ה	יום חמישי	**מ"ט לעומר, ערב חג השבועות, עירוב תבשילין** עלות השחר (72 דק') ... 4:24 | סו"ז תפילה ..... 10:15 נץ החמה ..... 5:36 | חצות היום ..... 12:35 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:11 | שקיעה ..... 7:33 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:05 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:46 הדלקת נרות (40 דק'): 6:53 (20 דק'): 7:13	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין כא **ירושלמי:** בבא קמא יט **תוספתא:** יבמות ג **נ"ך:** דברי הימים ב ח **משניות:** נדרים ב **זהר:** שמות א עמ' קפג-קפד	21
ו	יום שישי	**חג השבועות, יזכור** עלות השחר (72 דק') ... 4:23 | סו"ז תפילה ..... 10:15 נץ החמה ..... 5:35 | חצות היום ..... 12:35 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:11 | שקיעה ..... 7:34 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:05 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:47 הדלקת נרות (40 דק'): 6:54 (20 דק'): 7:14	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין כב **ירושלמי:** בבא קמא כ **תוספתא:** יבמות ד **נ"ך:** דברי הימים ב ט **משניות:** נדרים ג **זהר:** שמות א עמ' קפה-קפו	22
ז	שב"ק	**שבת קודש פרשת נשא, אסרו חג** עלות השחר (72 דק') ... 4:23 | סו"ז תפילה ..... 10:15 נץ החמה ..... 5:35 | חצות היום ..... 12:35 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:11 | שקיעה ..... 7:34 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:05 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:47 מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:47	**ליומוד יומי:** **בבלי:** חולין כג **ירושלמי:** בבא קמא כא **תוספתא:** יבמות ה **נ"ך:** דברי הימים ב י **משניות:** נדרים ד **זהר:** שמות א עמ' קפז-קפח	23

מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן נִמְשָׁכִים כֹּחוֹת מְיֻחָדִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְלִקְבֹּעַ בְּעַצְמוֹ הַתְמָדַת הַתּוֹרָה עַל כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)